Vyhodnotenie plnenia opatrení navrhnutých v Komplexnom audite podnikateľského prostredia v SR

Makroekonomický rámec pre podnikanie

Vývoj základných makroekonomických indikátorov dôležitých pre podnikanie

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Pokračovať v zodpovednej menovej a rozpočtovej politike, čo najrýchlejšie dosiahnuť vyrovnané hospodárenie verejných financií bez zvyšovania finančného zaťaženia.

Hodnotenie:
Slovenská republika od 1.januára 2009 vzdáva svojej monetárnej politiky smerom k ECB. Medzi základné zodpovednosti vlády SR patrilo udržanie menového kurzu v systéme ERM II, potvrdenie jej pozitívneho smerovania a splnenie maastrichtského kritéria. Počas pôsobenia novej vlády sa dokonca podarilo upraviť centrálnu paritu druhý krát a stanoviť ju na úrovni 30,1260, na úrovni ktorej bol určený aj výsledný konverzný kurz pre prijatie eura. V oblasti rozpočtovej politiky sa síce podarilo takisto splniť všetky maastrichtské kritériá a postupne znižovať deficit verejných financií, no nie v dostatočnej miere. Ani novoprijatý rozpočet na roky 2009-2011 nie je jej príkladom. Vláda napriek tendenciám znižovania deficitu verejných financií, predikuje deficit na viac ako 2%,a nenapĺňa sľúbených 1,7%. Na druhej strane jej však i napriek hospodárskej kríze, pozitívny hospodársky rast dáva priestor na postupné znižovanie. Pakt stability a rastu zaväzuje krajiny eurozóny k zodpovednej rozpočtovej politike, pričom konsolidačné úsilie verejných financií je stanovené na pol percentuálneho bodu. Konsolidačné úsilie súčasnej vlády bolo naprogramované len na úrovni 0,1% bodu v roku 2008. Na porovnanie, priemerné konsolidačné úsilie vlády v rokoch 2003-2006 dosiahlo 1% ročne. Takýto vývoj konsolidačného úsilia v kombinácii s mierne expanzívnou rozpočtovou politikou na roky 2009-2011, neprispieva k zdravému vývoju ekonomiky.
Napriek tomu, že sa môže zdať táto politika účinná v období pretrvávajúcej finančnej krízy.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Čo najrýchlejšie vypracovať a predložiť spôsob financovania dôchodkového systému po vyčerpaní privatizačných príjmov z účtov NBS.

Hodnotenie:
Vláda Slovenskej republiky otvorila prvý krát druhý pilier 1.januára 2008 na pol roka, a prostredníctvom zmeny zákona ho otvorila druhý krát symbolicky od 17.novembra znovu. Predĺžila sa aj minimálna doba sporenia. Vláda SR neplánuje podporiť fungovanie druhého piliera, nedeklaruje však i jeho zrušenie. Výstup z neho predikovala pre viac ako 150 000 občanov v kapitole ŠR, no zároveň nevypracovala žiaden ďalší spôsob pre jeho financovanie a celkovo dôchodkového systému po vyčerpaní privatizačných účtov. Vláda má záujem naďalej podporovať jednopilierový systém na základe fungovania Sociálnej poisťovne.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Výnosy z ďalších privatizácií viazať na financovanie dôchodkového systému.

Hodnotenie:
Odmietanie ďalších privatizácií nerieši systém financovania dôchodkového systému celkovo. Nepriaznivý demografický vývoj v spojení s už v súčasnosti vysokým percentom obyvateľov v dôchodkovom veku, nepriaznivo vplýva aj na vývoj verejných financií do budúcnosti. Preto sa opätovne navrhuje vláde SR začať okamžite riešiť nepriaznivú situáciu demografického vývoja a pokračovať v nastavenom fungovaní dvojpilierového dôchodkového systému.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Otvoriť celospoločenskú diskusiu o optimálnom a najmä dlhodobo udržateľnom rozsahu solidarity pri financovaní zdravotnej starostlivosti. Tak, aby sa stimuloval pocit zodpovednosti za vlastné zdravie, tvorba dobrovoľných súkromných úspor/poistenia na zdravotnú starostlivosť a znížila sa hrozba budúceho zvyšovania daní a odvodov.

Hodnotenie:

Zrušenie poplatkov pri návštevách zdravotných zariadení, zastavenie transformácie a privatizácie nemocníc počas transformačného procesu, či zrušenie možnosti zisku zdravotných poisťovní nestimulovalo pocit zodpovednosti poistencov štátu za ich vlastné zdravie. Vytvorilo skôr pocit štátnej zodpovednosti za zdravotnú starostlivosť svojich poistencov. Čiže opak. Vláde SR sa preto odporúča zvoľniť zo zodpovednosti štátu v oblasti zdravia a podporiť nielen informovanosť, ale aj služby v oblasti individuálneho poistenia, hlavne u mladých ľudí.

Postavenie a význam súkromného sektora v slovenskej ekonomike - prehľad stavu privatizácie podľa odvetví a rozsah priamej účasti štátu na podnikaní

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zaviazať ministerstvá a všetky štátne úrady a inštitúcie vykonať dôslednú pasportizáciu organizácií a zariadení (napr. slúžiacich na rekreáciu), ktoré vlastnia

Hodnotenie:

V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne systematické opatrenia, výnimočne sa k týmto aktivitám hlásia niektoré ministerstvá.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zvážiť možnosť privatizácie týchto organizácií a predaja objektov, ak funkcie, ktoré plnia, vie zabezpečovať (príp. už zabezpečuje) aj súkromný sektor.

Hodnotenie:

V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne systematické opatrenia. Niektoré organizácie využívajú partnerstvá, prípadne prenájmy spoločnosťami súkromného sektora. No toto opatrenie nemožno celoplošne hodnotiť. Neexistuje žiadna štúdia ani kontrolný mechanizmus.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Podporiť informovanosť samospráv o skúsenostiach so zabezpečovaním komunálnych služieb súkromnými podnikateľmi, aby sa pozitívnymi príkladmi outsourcingu inšpirovali ďalšie samosprávy.

Hodnotenie:

Nepriamo sa vláda SR rozhodla zasahovať a reformovať regionálnu samosprávu prostredníctvom programového rozpočtovania. Nielen štátny rozpočet, ale už aj regionálna samospráva mala za úlohu od 1.januára 2009 nabehnúť na systém programov a podprogramov v systéme rozpočtov. Takýto systém podporuje akýmsi spôsobom konkurencieschopnosť samospráv, nakoľko programové rozpočtovanie slúži aj na porovnávanie výkonnosti medzi jednotlivými mestami a obcami. Zároveň predstavuje vyšší stupeň prehľadnosti a zrozumiteľnosti pri čerpaní finančných prostriedkov. V priamom zmysle slova toto odporúčanie však nebolo implementované, no dopracovanie systému outsourcingu a verejných obstarávaní zjednoduší systém čerpania finančných prostriedkov samospráv a dá priestor aj na využívanie externých služieb pre mestá a obce.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Výrazne zúžiť priestor na klientelizmus a korupciu vo verejnom obstarávaní (vyžadovať od všetkých obstarávateľov včasné zverejňovanie súťažných podmienok, jednoznačné a úplné špecifikovanie predmetu obstarávania a pod.).

Hodnotenie:

Neustále predlžovanie lehoty verejných obstarávaní a tendrov, nejasnosť a nezrozumiteľnosť v samotných zákazkách, odvolávanie ministrov, či postúpenie zákaziek pre spoločnosti príbuzné členom vlády sú jedným z mnohých prípadov stále pretrvávajúcich problémov s organizáciou verejných obstarávaní, verejných súťaží, previerok NKÚ a zle zvládnutému samotnému procesu obstarávania.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Využiť metodické usmernenia (príp. aj zabezpečiť školenia obstarávateľov) tak, aby sa predchádzalo nejasným zadaniam a následným sporom, ako aj rušeniu verejných súťaží, časovej tiesni a obstarávaniu skrátenými (menej konkurenčnými) metódami. Dbať o vyvodzovanie osobnej zodpovednosti za zle zvládnuté obstarávanie.

Hodnotenie:

Úrad pre verejné obstarávanie vydal metodické usmernenie, v ktorom spresňuje postup pri stanovovaní požiadaviek pre účely preukázania finančného a ekonomického postavenia, technickej alebo odbornej spôsobilosti. Zároveň uvádza, v ktorých prípadoch sú tieto požiadavky neprípustné. Na druhej strane viacero pretrvávajúcich a opakujúcich sa tendrov, napr. tender o elektronickom mýte, dokazuje ešte stále nedokonalý systém verejného obstarávania. Neprispieva tomu aj čoraz viac krát sa opakujúce neúspešné vyvodenie osobnej zodpovednosti niektorých ministrov a členov vlády. A nielen to. Ale aj čoraz vyšší prejavený záujem zo strany európskych predstaviteľov.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Venovať prioritnú pozornosť tomu, aby verejné obstarávanie a procedúry s ním spojené prestali byť pre nepoctivých obstarávateľov i dodávateľov príležitosťou a pre poctivých postrachom. Revidovať zákonné a iné požiadavky na procedúry spojené s obstarávaním tak, aby formálnosť nehatila efektívnu súťaž.

Hodnotenie:

Vláda SR v ekonomike presadila už spomínaný rast vplyvu štátu (ovládnutie ÚRSO a Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, oslabenie súkromných zdravotných poisťovní a posilnenie štátnych, zastavenie privatizácie, zrušenie privatizácie letiska Bratislava a Carga, zastavenie transformácie nemocníc, boj s DSS a obchodnými reťazcami). S tým úzko súvisí rozmach klientelizmu a korupcie, ale aj dva roky sa zhoršujúce podnikateľské prostredie. Vláda nebojuje proti korupcii, ale stáva sa jej generátorom.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Použitie eurofondov v maximálnej miere sústrediť na projekty nefinancovateľné zo súkromných zdrojov a prinášajúce všeobecný prospech – národná, regionálna i lokálna infraštruktúra (železničná a cestná sieť, vodovody, kanalizácie, ČOV), ďalej likvidácia starých ekologických záťaží a pod.

Hodnotenie:

Čerpanie eurofondov sa nenachádza na optimálnej úrovni, Slovenská republika má stále problém s úplným čerpaním eurofondov. Väčšina týchto peňazí smeruje do výstavby infraštruktúry, najmä diaľnic a železničnej siete. Vláda SR prisľúbila zlepšovať a posilňovať národnú, regionálnu lokálnu infraštruktúru prostredníctvom PPP projektov a spolufinancovania. Tieto priority zahrnula do programového vyhlásenia vlády, zriadila Odbor partnerských projektov na MF SR. V konečnom dôsledku však vláda tlačí tvrdo v PPP projektoch termínoch. Tieto krátke a náročné termíny, stresujú v konečnom

dôsledku na dodávateľov, čo nepriamo vplýva na vyššiu cenu. Ich rýchla realizácia týmto spôsobom zbytočne predraží diaľnice.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

V prípade financovania programov aj v oblastiach ako informatizácia, vzdelávanie, zdravotníctvo, či sociálne služby dbať o to, aby nenávratné zdroje z eurofondov nevytesnili možné súkromné investície a neznamenali tak napriek čiastkovým prínosom v konečnom dôsledku prehĺbenie a predĺženie závislosti týchto oblastí od verejných zdrojov.

Hodnotenie:

V období finančnej a hospodárskej krízy sa práve verejné zdroje stávajú kľúčovým faktorom podpory financovania týchto oblastí. Štát musí vo väčšej miere prispievať do rozvoja týchto spoločenských oblastí. Na druhej strane značne rigidný zákon o verejnom obstarávaní odrádza súkromné spoločnosti od investovania vo verejných zákazkách. Hlavne v tomto období je potrebné podporovať investovanie súkromných spoločností a podporiť agregátny dopyt krajiny.

Vývoj základných indikátorov finančnej výkonnosti podnikateľskej sféry

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Pokračovať v zefektívňovaní mechanizmu konkurzov.

Hodnotenie:

A to nielen v súkromnej, ale aj verejnej sfére. V roku 2007 bola pripravená novela o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý zasiahla do pôvodnej filozofie na podávanie návrhov na vyhlásenie konkurzov. Cieľom predloženej novely bolo odstrániť reštrikciu na strane veriteľských návrhov na vyhlásenie konkurzov. Podnikateľmi bola táto novela zákona hodnotená pozitívne, pretože nielen skracuje dobu trvania konkurzu, práva a ochrany veriteľov.

Legislatívny rámec pre podnikanie a vymáhateľnosť práva

Súkromné vlastníctvo a jeho ochrana (vrátane ochrany osoby podnikateľa)

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zabezpečiť dôslednejšiu ústavnú garanciu súkromného vlastníctva a jeho rovnocenné postavenie voči iným formám vlastníctva pri najbližšej zmene ústavy.

Hodnotenie:
Ústava SR sa menila počas pôsobenia vlády už viac krát, no čo do ustanovení o vlastníctve, nebola zatiaľ vôbec zmenená. Určitou formou obmedzovania súkromného vlastníctva možno považovať Zákon o jednorazových mimoriadnych opatreniach.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Jednoznačne a úzko vymedziť pojem "verejný záujem" a podmienky pre výnimočné možnosti vyvlastňovania, vyplývajúce z úzko definovaného verejného záujmu v Ústave SR a konkrétne špecifikovať v príslušných zákonoch, primárne v stavebnom zákone.

Hodnotenie:
Pojem verejný záujem nebol zadefinovaný ani v ústave ani v stavebnom zákone. V rámci tohto odporúčania nedošlo k žiadnym zmenám ani implementácií opatrení.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Osobitne zadefinovať a vymedziť v relevantných zákonoch, primárne v stavebnom zákone, prípady, keď nebude možné pristúpiť k vyvlastneniu súkromného majetku, napríklad kvôli investovaniu súkromných firiem, vrátane tzv. významných investícií.

Hodnotenie:
Takéto prípady neboli v žiadnom zákone definované, naopak došlo k opačnému rozhodnutiu, ktoré súviselo s problematikou výstavby diaľnic. Vláda môže vysloviť, že určité stavby považuje za stavby mimoriadneho významu a môžu sa začať stavať na pozemku vlastníka bez jeho súhlasu a vlastníctvo investora k pozemku stačí doložiť až pri kolaudačnom rozhodnutí. V prípade vzniku súdneho sporu, ktorý keby vyhral vlastník pozemku, by bolo aj tak neskoro, lebo na jeho pozemku by už stála nejaká stavba (napr. diaľnica). Ďalším schváleným opatrením je aj skrátenie lehoty na podávanie námietok pri vydávaní stavebného povolenia. Týmto sa nedotknuteľnosť súkromného vlastníctva dosť značne obmedzuje.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Na úrovni EÚ presadzovať zrušenie Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2004/25/ES o ponukách na prevzatie.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť Zákon o preukazovaní pôvodu majetku.

Hodnotenie:
Zákon o preukazovaní pôvodu majetku bol zrušený, resp. Ústavný súd vydal nález, ktorým ho vyhlásil za protiústavný. Ministerstvo spravodlivosti však už v novembri 2008 dalo do pripomienkového konania návrh legislatívneho zámeru o opatreniach proti majetku získanému z nepoctivých zdrojov, pričom sa inšpirovalo talianskou legislatívou. Premiér Fico však nedávno vyhlásil, že bude tvrdo bojovať za prijatie takéhoto zákona.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vypustiť § 214 a § 261 z Trestného zákona a bližšie špecifikovať podmienky oprávneného použitia zbrane v § 26 Trestného zákona. Nezavádzať trestnoprávnu zodpovednosť právnických osôb. § 214 sa odvoláva na postup pri nevyplatený mzdy alebo odstupného zamestnancovi, a postup v danom prípade. § 261 upravuje poškodzovanie finančných záujmov Európskych spoločenstiev.

Hodnotenie:
§ 214 a 261 neboli menené, rovnako ako neboli menené ani podmienky oprávneného použitia zbrane. Trestnoprávna zodpovednosť právnických osôb nebola zatiaľ zavedená, v rámci veľkej novely Trestného Zákona sa o nej hovorí, argumentáciou sú záväzky z nášho členstva EÚ.

Rozsah a kvalita prijímanej legislatívy z hľadiska dopadov na podnikateľskú sféru

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Dopracovať a schváliť Jednotnú metodiku na vypracúvanie a posudzovanie Doložky finančných, ekonomických, environmentálnych vplyvov, vplyvov na zamestnanosť a podnikateľské prostredie, v časti podnikateľské prostredie, v súčasnosti pripravovanú Ministerstvom hospodárstva SR (v súčasnosti prerokovávaný vládny návrh tejto metodiky nespĺňa nižšie uvedené kritériá).

Hodnotenie:
Táto jednotná metodika na vypracúvanie a posudzovanie doložiek už bola schválená a v súčasnosti je už aj využívaná čiastočne v praxi - pilotne.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

V ďalšom kroku upraviť Legislatívne pravidlá vlády a Metodický pokyn na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR tak, aby sa proces hodnotenia dopadov vplyvov prijímanej legislatívy rozšíril i na skoršie fázy prípravy legislatívnych noriem (prípadne ich upraviť samostatným zákonom). Diskusia by mala prebiehať od samotného počiatku formovania legislatívnych návrhov a ich rôznych alternatív, aby predkladatelia boli povinný jasne vyčísliť prínosy a náklady ich návrhov a samotné návrhy dokázali nezvrátiteľne obhájiť. Zároveň by mal byť v každej fáze prípravy novej normy identifikovateľný jej autor, resp. konkrétna osoba zodpovedná za predložený návrh (nielen inštitúcia ako celok).

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vytvoriť dostatočné zázemie pre kvalitné fungovanie tohto procesu, a to najmä: a) Stratégiu lepšej regulácie pod gesciou predsedu vlády, ktorá bude obsahovať reálne kroky pre zníženie regulačného zaťaženia v Slovenskej republike, vyplývajúce z Auditu podnikateľského prostredia, b) orgán, zodpovedný za projekt lepšej regulácie, ako sekcia na Úrade vlády, podriadený priamo predsedovi vlády, spolupracujúci s domácimi i zahraničnými expertmi na túto oblasť, prípadne nezávislá inštitúcia s dostatkom právomocí, c) nezávislý monitorovací a hodnotiaci orgán (napr. Rada pre podnikateľské prostredie), d) personálne zázemie na jednotlivých rezortoch a iných inštitúciách - vyškolenie odborne zdatného personálu, prípadne vytvorenie samostatných pozícií v jednotlivých rezortoch.

Hodnotenie:

V rámci prijatej legislatívy v posledných rokoch je zrejmé, že od roku 2006 nastavená tendencia znižovania regulácií trhu a legislatívneho procesu, sa z koncepcie súčasnej vlády vytratila. Na druhej strane však bola vypracovaná Agenda lepšej regulácie v Slovenskej republike a návrh Akčného plánu znižovania administratívneho zaťaženia podnikania v SR na roky 2007-2012 pod gesciou Ministerstva hospodárstva SR. V súčasnosti sa pripravuje implementácia Agendy i Akčného plánu vo forme merania existujúcej administratívnej záťaže podnikania, prípravy návrhov na jeho elimináciu či zníženie (o 25%) a zavedenie systému predchádzania vzniku novej byrokracie. Nie je však reálne možné merať výsledky oboch opatrení, nakoľko v procese implementácie a realizácie neboli implementované merateľné opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Podoprieť proces reálnou autoritou, najmä: a) dôraz na verejnú a otvorenú diskusiu, ktorá obmedzí svojvôľu predkladateľov, b) systém sankcií za nedodržiavanie či obchádzanie procesu (napr. vrátenie návrhu predkladateľovi v prípade nesprávne vypracovanej Doložky, nedostatočného zváženia alternatív, či nedostatočnej komunikácie, vrátane postihov personálneho charakteru).

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vypracovať podrobnú analýzu administratívneho a regulačného zaťaženia na Slovensku ako doplnok procesu hodnotenia dopadov prijímanej legislatívy, v dvoch fáza:
1. fáza - dvadsať hlavných noriem upravujúcich pravidlá pre podnikanie
2. fáza - ostatné právne normy

Hodnotenie:
V roku 2007, už vyššie spomínaná vypracovaná Agenda lepšej regulácie v Slovenskej republike a návrh Akčného plánu znižovania administratívneho zaťaženia podnikania v SR na roky 2007-2012 pod gesciou Ministerstva hospodárstva, tvoria základné dokumenty analýzy administratívneho a regulačného zaťaženia na Slovensku.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Na základe vyššie uvedených opatrení prijať jednoznačný záväzok znížiť administratívne a regulačné zaťaženie podnikania v stanovenom čase (napr. 4 roky) o stanovené percento (napr. 25 percent).

Hodnotenie:
Na základe Akčného plánu vznikol vláde SR záväzok znížiť toto zaťaženie o 25% z nariadenia Európskej komisie.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Osvojenie si princípu "one in - one out", podľa ktorého musí byť každá novoprijatá regulácia vyvážená zrušením jednej existujúcej regulácie (prostredníctvom deregulácie, konsolidácie a racionalizácie legislatívy).

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijatí žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Legislatívnou úpravou zaviesť povinné včleňovanie tzv. sunset clauses t.j. doložiek o ukončení platnosti sankcií do novo prijímaných regulačných noriem (zákonov).

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Tvorba priateľskejšej legislatívy - pred nadobudnutím účinnosti každého zákona, smernice, vyhlášky a pod. by mali jej predkladatelia vydať zrozumiteľné, jednoduchým jazykom písané výklady najzákladnejších pravidiel a povinností, ktoré nová legislatívna norma obsahuje.

Hodnotenie:
Celoplošne nemožno toto opatrenie hodnotiť, u niektorých predkladateľov práve takáto priateľskejšia legislatíva je vytváraná.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Transponovať len minimálny rozsah príslušných smerníc. Nepripustiť rozširovanie zákonov o ustanovenia, ktoré nie sú v pôsobnosti smerníc.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Pri rokovaniach o príprave nových smerníc navrhovať čo najjednoduchšie texty a znižovať rozsah existujúcej regulácie.

Hodnotenie:
Snaha o tento krok je podporovaná aj znižovaním administratívneho zaťaženia a lepšej regulácie.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vylúčiť, aby sa jedným zákonom novelizovali zákony, ktoré spolu nesúvisia.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

V prípade, ak sa výnimočne jedným zákonom priamo novelizuje viac zákonov, ktoré spolu súvisia, uviesť v názve zákona namiesto formulácie „a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov" presné označenie všetkých zákonov, ktoré sa týmto zákonom novelizujú.

Hodnotenie:
Toto odporúčanie bolo implementované.

Efektívna vymáhateľnosť práva súdnou cestou, vrátane fungujúceho systému Konkurzov

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

V oblasti doručovania: vytvorenie fikcie doručovania, ak nemožno písomnosť doručiť pre fyzické osoby – nepodnikateľov, rozšírenie možností doručovania písomností určených do vlastných rúk pre splnomocnencov (§ 48 OSP), možnosť doručovania platobného rozkazu do zahraničia pre navrhovateľa §172 ods. 2 OSP).

Hodnotenie:
Fikcia doručenia existovala aj pre FO nepodnikateľov, avšak platí len pre prípad, že sa adresát zdržuje na mieste doručenia, v opačnom prípade táto fikcia neplatí. Zavedené však bolo náhradné doručovanie aj pre FO nepodnikateľov, ktorým sa po tom, čo sa súdu nepodarí doručiť na adresu trvalého resp. prechodného pobytu, po tom, čo nie je možné, aby túto osobu zatupoval ustanovený opatrovník, môže súd vydať uznesenie, ktoré sa

vyvesí na úradnej tabuli súdu a ktorým sa ustanoví, že písomnosti sa mu budú doručovať uložením v súdnom spise. Súd však zruší uznesenie, ak pominú dôvody na jeho vydanie.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

V oblasti vedenia konania - ustanovenie povinnosti súdu rozhodnúť na základe predložených dôkazov v prípade nečinnosti účastníkov (§ 101 ods. 2 OSP), ustanovenie povinnosti súdu spájať skutkovo súvisiace veci do spoločného konania (§ 112 ods. 1 OSP).

Hodnotenie:
V uvedenom nenastala zmena, teda súd nemá povinnosť, ale môže vec prejednať v neprítomnosti účastníka. Rovnako to platí aj pre spájanie vecí do spoločného konania.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

V odvolacom konaní – ďalšie posilňovanie apelačného princípu – eliminácia možnosti odvolacieho súdu vracať vec na prvostupňové konanie (§ 221 ods. 1 písm. H) OSP), odstránenie povinnosti vytyčovať pojednávanie (§ 214 ods. 1 OSP) – naopak možnosť pojednávanie, len ak nemožno vykonať dokazovanie inak, vylúčenie možnosti podať odvolanie voči rozsudkom na triviálne peňažné plnenia (§ 202 OSP).

Hodnotenie:
Ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí. Pokiaľ ide o spomínaný § 221 ods. 1 písm h) jeho znenie bolo zmenené, apeluje sa na to, aby aj odvolací súd vykonal dôkazy, ktoré nevykonal prvostupňový súd a na to, aby boli vykonané dôkazy v rámci odvolacieho konania. Čo v skutočnosti v praxi funguje. Avšak do OSP pribudlo ustanovenie, kedy môže odvolací súd rozhodnutie zrušiť a je to vtedy, keď súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Toto opäť vytvára priestor na kolotoč súdnych konaní na 1. a 2. stupni. Povinnosť vytyčovať pojednávanie je neustále ustanovená a to na prípady kedy je potrebné doplniť dokazovanie, súd prvého stupňa rozhodol bez nariadenia pojednávania, alebo ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch nemusí nariaďovať pojednávanie. Oproti pôvodnému zneniu zákona je to posun k lepšiemu, lebo sa vo všeobecnosti pojednávanie nariaďovalo a boli ustanovené prípady, kedy sa pojednávanie nariaďovať nemuselo. Opäť ide o dispozitívne ustanovenie, ktoré sudcom ponecháva priestor ne to, aby pojednávanie mohli nariadiť v každom prípade a ponecháva tri prípady, kedy je nariadenie pojednávania nutné. Ustanovenie vylúčenia možnosti podať odvolanie voči rozsudkom na triviálne peňažné plnenia nebolo do právneho poriadku zakomponované.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vylúčenie agendy osobitnej povahy z právomoci súdov (napr. Rozvodové konania) a jej presun na iné orgány štátnej moci.

Hodnotenie:
Rozvody sú stále agendou súdov, rovnako aj iné spory ako o výživné a opatrovateľské veci. V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zakotvenie povinnosti štátu vrátiť súdny poplatok vo výške 50 % v prípade, že nedôjde k právoplatnému skončeniu súdneho konania do jedného roku od podania návrhu, resp. vo výške 100 % súdneho poplatku v prípade, že nedôjde k jeho právoplatnému skončeniu do dvoch rokov od podania návrhu.

Hodnotenie:
V uvedenom nenastala zmena. Zákon zostal vo svojej podstate nemenný.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Novelizácia § 62 a nasl. Zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch – sťažnosť predsedovi súdu na prieťahy, predseda výslovne oprávnený prikázať sudcovi vykonať nesledujúci procesný úkon v stanovenej lehote a ďalej konať bez prieťahov.

Hodnotenie:
Zákon nebol menený, zostal vo svojej starej podobe.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Novelizácia § 27 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu – tak, aby sa zákon vzťahoval aj na prieťahy vzniknuté pred jeho účinnosťou, odstránenie zmierovacej úlohy Ministerstva spravodlivosti, alebo výrazné posilnenie odboru odškodňovania na vybavovanie tejto agendy (§ 15), osobitný písomný charakter konania, povinnosť zohľadňovať pri odškodňovaní príslušné medzinárodné štandardy (Európsky súd pre ľudské práva).

Hodnotenie:
Nemenené, teda platí, že prieťahy, ktoré vznikli účinnosťou tohto zákona sa posudzujú podľa dovtedajších predpisov.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Návrat k pôvodnej úprave, kedy oprávnenými na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu boli aj veritelia s pohľadávkami, ktoré neboli právoplatne priznané alebo dlžníkom písomne uznané.

Hodnotenie:
O návrate k pôvodnej úprave sa ani len neuvažuje a o odstránení tejto úpravy už vôbec nie, aby sa inštitút konkurzu nezneužíval.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Odstránenie tejto povinnosti a zmena systému uhrádzania pohľadávok proti podstate.

Hodnotenie:
Systém uhrádzania pohľadávok proti podstate sa nezmenil.

Výkonnosť súdnictva

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zvyšovanie zdrojov v súdnictve (zvyšovanie počtu sudcov, atď.) - empirické skúsenosti ukazujú, že takýto prístup neprináša očakávané výsledky (Navyše Slovensko má relatívne vysoký počet sudcov na počet obyvateľov).

Hodnotenie:
Trend zvyšovania počtu sudcov v súdnictve i naďalej pokračoval v roku 2008. Súdnictvo je dnes bohatšie o 150 sudcov, a do konca marca 2009 ich pribudne ešte o 25 viac, a to v čase keď sa rušia vojenské súdy. Problémom počtu sudcov a systému súdnictva je najmä fakt s nepreložiteľnosťou sudcov bez ich súhlasu z okresu do okresu, čo má síce zmysel v ochrane sudcu, no limituje a vytvára tlak na umelé zvyšovanie počtu sudcov. Je potrebné preto vytvoriť kontrolný mechanizmus, ktorý by meral výkonnosť úkonov sudcov.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zvyšovanie ceny poskytovania služieb súdnej ochrany a obmedzovanie prístupu k službám súdnej ochrany - súčasný systém súdnych poplatkov nie je zásadným spôsobom deformovaný, navyše ústavnoprávne prekážky (právo na prístup k súdu).

Hodnotenie:
Zvýšenie súdnych poplatkov je potrebné však spojiť s ďalšími systematickými opatreniami, pretože samotné zvýšenie poplatkov neprinesie. Ak sa už teda uvažuje o zvyšovaní poplatkov. Je potrebné zefektívniť kontrolné mechanizmy a systémové fungovanie súdnictva ako celku. Najmä vo forme zrýchlenia procesných postupov a organizačných zmien.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zjednodušovanie procesných pravidiel - v podmienkach Slovenska nevyhnutnosť.

Hodnotenie:
Vláda SR dodnes nepredložila vládnu koncepciu zlepšenia stavu v oblasti vymáhateľnosti práva, ale ani samosprávne orgány súdnictva nepripravili žiadne materiály, ktoré by upravovali kontrolné mechanizmy a opatrenia na zlepšenie súčasnej nepriaznivej situácie v súdnictve. Niektoré pozitívne kroky, ktoré boli dosiahnuté, ako napr. zverejňovanie súdnych rozhodnutí, zjednodušenie systému na sledovanie legislatívneho procesu a právnych predpisov, menšia novela Občianskeho súdneho poriadku majú len veľmi slabý dopad. Preto je i naďalej potrebné pracovať na ozdravení procesných pravidiel, napr. zvýšením efektívnosti súdnych konaní a zabezpečiť právnou normou povinnosť vytýčenia konania do troch mesiacov od podania návrhu. Zároveň vypracovať koncepciu rozvoja súdnictva, či skvalitniť fungovanie obchodné súdnictvo.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zvyšovanie motivácie sudcov - pozitívnej i negatívnej (vyvodzovanie disciplinárnej zodpovednosti) - dôraz pri riešení problémov výkonnosti súdnictva v budúcnosti. Prísnejšie disciplinárne sankcie za nedostatočné hodnotenie výkonnosti sudcov (až s možnosťou odvolania z funkcie).

Hodnotenie:
Dodnes k významnej zmene motivačných stimulov sudcov nedošlo. Je potrebné vypracovať najprv kontrolný mechanizmus kontroly práce sudcu, aby mohlo dôjsť k motivačným i demotivačným stimulom.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vypracovanie systému normatívov jednotlivých zložiek súdnej agendy, odhad reálnej kapacity sudcovskej práce, porovnanie so skutočnými výkonmi, zohľadňovanie aspektov kvality rozhodovania.

Hodnotenie:
Namiesto vypracovania fungujúceho systému normatívov jednotlivých zložiek súdnej agendy sa v súčasnosti Ministerstvo spravodlivosti rozhodlo zaradiť do systému súdov niekdajšie zrušené okresné súdy napr. v Pezinku, Námestove atď., ktorých úlohou by malo byť zníženie zaťaženia súdov súdnymi konaniami. Tento krok nie je považovaný za znak efektivity riešenia preťaženosti súdnictva. Súdnictvo potrebuje systémovú zmenu nielen z legislatívnej, ale aj organizačno-právnej stránky.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Disciplinárne sankcionovanie sudcov v prípade skonštatovania existencie prieťahov zo strany ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva (§ 117 zákona č. 385/2000 o sudcoch a prísediacich).

Hodnotenie:
Zákon nebol menený, zostal vo svojej starej podobe.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zvážiť možnosť a realizovateľnosť možnosti vracania súdnych poplatkov v prípade vzniku prieťahov s následnými negatívnymi rozpočtovými dôsledkami pre hospodárenie dotknutého súdu.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania nedošlo k zásadným systematickým zmenám.

Administratívne zaťaženie podnikania

Administratívne prekážky voľného vstupu do podnikania

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zaviesť a systematicky používať nástroje na kvantifikáciu nákladov administratívneho zaťaženia (napr. Standard Cost Model).

Hodnotenie:
V rámci tohto opatrenia doposiaľ neboli podniknuté slovenskou vládou žiadne konkrétne kroky. Bol vytvorený len rámec či východiská v podobe dokumentu „Akčný program znižovania administratívneho zaťaženia podnikania v Slovenskej republike 2007-2012'", pripravenom Ministerstvom hospodárstva SR v roku 2007. V súčasnosti sa pripravuje jeho implementácia vo forme merania existujúcej administratívnej záťaže podnikania, prípravy návrhov na jeho elimináciu či zníženie (o 25%) a zavedenie systému predchádzania vzniku novej byrokracie.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zabezpečiť vznik jednotných kontaktných miest, ktoré významne uľahčia úplné registračné a preregistračné povinnosti (teda aj registrácie do poistných systémov, u správcu dane a pod.) pre podnikateľov (a to nielen podľa živnostenského zákona, ale aj iných individuálnych legislatívnych noriem) s dôrazom na možnosti maximálneho využívania elektronickej komunikácie.

Hodnotenie:
Slovensko v uplynulom období síce zaznamenalo istý pokrok v podobe vzniku čiastočných one-stop-shop-ov na živnostenských úradoch, ale rozšírenie ich služieb na všetky skupiny a formy podnikania sa zatiaľ nepodarilo zaviesť do reality napriek opakovanej kritike Európskej komisie a odporúčaniam OECD. Rovnako tak zaostáva i ponuka registrácie elektronickou formou.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zahrnúť do filozofie a procesu tvorby a fungovania kontaktných miest aj obce a samosprávne kraje, ktoré disponujú istými právomocami v povoľovacom a registračnom konaní a ktoré sa istých bodoch dokonca prelínajú (napríklad založenie lekárne).

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Znížiť finančné poplatky súvisiace so vstupom na trh a hlásením zmien v registrovaných údajoch (napr. poplatok za výpis z registra trestov je úplne nezmyselný, rovnako aj poplatky za registráciu v dvoch registroch a pod.).

Hodnotenie:
Na Slovensku stále existujú dva registre (živnostenský a obchodný), t.j. z hľadiska redukcie poplatkov či byrokracie nenastal žiadny pokrok. Pravdou je, že pri registrácii na živnostenskom registri sa upustilo od dokladovania výpisu z registra trestov, ktoré si úrad vyžiada od GP sám. Vo všeobecnosti sa však nenastal žiadny dramatický pokles objemu poplatkov, ktoré musia podnikatelia pri styku s verejnou správou znášať.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zaviesť unikátne registračné číslo pre podnikateľské subjekty a nahradenie v súčasnosti aplikovaných niekoľko registračných čísiel, ktoré podnikateľ získava v procese registrácie (IČO, DIČ, registračné čísla poisťovní a pod).

Hodnotenie:
Toto odporúčanie nebolo zavedené do praxe.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zaviesť jednotný a jediný hospodársky register pre evidenciu podnikateľských subjektov v Slovenskej republike (integrujúci v súčasnosti niekoľko existujúcich registrov – napríklad živnostenský, obchodný, register Sociálne poisťovne a pod.).

Hodnotenie:
Integrácia jednotlivých systémov a ich elektronická koordinácia patrí medzi základné ciele znižovania administratívneho zaťaženia SR. Zatiaľ sa však nepodarilo zintegrovať všetky tieto registre. Na druhej strane príprava a realizácia projekt e-govenmentu a informatizácia verejnej správy by mali napomôcť k naplneniu týchto odporúčaní.

Neodôvodnené administratívne bariéry pre podnikanie

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zlúčiť výber daní a odvodov na daňové úrady.

Hodnotenie:
Ministerstvo financií predložilo Koncepciu zjednotenia výberu daní, ciel a odvodov do pripomienkového konania začiatkom roku 2008. Zjednotenie výberu daní, cla a poistných odvodov sa podľa materiálu malo uskutočniť do roku 2014.Prvá fáza má názov UNITAS I. a jej súčasťou je reforma daňovej a colnej správy, druhá fáza UNITAS II. sa následne venuje zjednoteniu výberu daní, cla a poistných odvodov. Tam však po medzirezortnom pripomienkovaní rok 2014 zmenil na dodnes nekonkretizovaný termín.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zjednodušiť výkazníctvo súvisiace s daňovými a odvodovými povinnosťami (napríklad jeden formulár pre ročné zúčtovanie daňovej a odvodových povinností).

Hodnotenie:
Neprepojenosť a nekompatibilita informačných systémov jednotlivých rezortov a inštitúcií, či registračné a informačné požiadavky verejnej správy voči podnikateľom sú nekoordinované, často duplicitné, či zbytočné. V súčasnosti sa ešte stále nevytvoril priestor nato, aby tieto odporúčania boli implementované.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zásadne prehodnotiť rozsah údajov, ktoré zbiera Štatistický úrad SR, NBS a iné inštitúcie od podnikateľských subjektov s cieľom ich optimalizácie.

Hodnotenie:
Toto opatrenie nebolo implementované, v súčasnosti dokonca „konkurujú" Štatistickému úradu aj niektoré ministerstvá (napr. MŠ SR), ktoré zbierajú rovnaké údaje, ako ŠÚ SR.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Implementovať pravidlo, že ak si podnikateľ splní voči úradu istú povinnosť, jeho žiadosť sa považuje automaticky za vybavenú, ak úrad v stanovenom termíne nevyvinie ďalšiu komunikáciu.

Hodnotenie:
Toto pravidlo, napriek svojej jednoduchosti, nebolo implementované.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zásadne prehodnotiť lehoty súvisiace s registračnými úkonmi a povoľovacími konaniami, generálne aj všetky aktivity verejnej správy, ktoré podliehajú správnemu konaniu. Zriadením kontaktných miest sa rieši len časť problému (nekoordinovaný prístup). Pre podnikateľské subjekty je dôležitý čas administrácie ich požiadavky voči verejnej správe.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli uskutočnené žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Začať s reformou povoľovacích a licenčných konaní, t. j. zmeniť filozofiu povolení a licencií tak, aby sa maximum v súčasnosti platných povolení/licencií zmenilo na ohlásenia, resp. ideálnejšie, aby sa vytvorili všeobecné pravidlá, ktoré musí podnikateľ spĺňať pri výkone podnikania bez akejkoľvek ohlasovacej povinnosti.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zaviesť strategický prístup k riešeniu problému administratívneho zaťaženia v SR.

Hodnotenie:
MH SR sa snaží implementovať niektoré strategické opatrenia, ktoré o. i. vyplývajú Slovensku z rôznych medzinárodných záväzkov (Lisabonská stratégia), ako napríklad implementovať Jednotnú metodiku na hodnotenie vplyvov regulácií na podnikateľské prostredie, dokonca vypracovalo i „Akčný program znižovania administratívneho zaťaženia podnikania v Slovenskej republike 2007-2012" s cieľom začať systematicky riešiť problém administratívneho zaťaženia v SR. Doposiaľ však reálne výsledky týchto snáh nie sú aplikované v praxi.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Ustanoviť poradný organ pre oblasť administratívneho zaťaženia.

Hodnotenie:
MH SR iniciovalo vznik pracovnej skupiny Ministerstva hospodárstva SR pre zníženie administratívneho zaťaženia, ktorá však doposiaľ od svojho vzniku zasadala iba raz. Tento orgán však nemožno považovať za poradný v pravom slova zmysle.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Aktívne komunikovať s podnikateľskou sférou a získavať podnety.

Hodnotenie:
Neexistuje žiadna oficiálna báza či kanál na pravidelnú komunikáciu s podnikateľskou sférou s cieľom transferovať a implementovať ich podnety do existujúceho regulačného rámca, okrem tripartity.

Bariéry pre podnikanie zo strany podnikateľských organizácií

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Preniesť maximum tzv. remeselných, viazaných a koncesovaných živností do kategórie voľných živností.

Hodnotenie:
V rámci tohto opatrenia nedošlo k žiadnym zásadným zmenám a implementácii tohto odporúčania.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Preniesť pod právny režim živnostenského zákona maximum činností, ktoré sú v súčasnosti z neho vyňaté (činnosti a povolenia vymenované v §3 živnostenského zákona).

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli uskutočnené žiadne zásadné opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Generálne eliminovať úlohy Slovenskej živnostenskej komory podľa živnostenského zákona.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť povinnosť vykonávania kvalifikačnej skúšky následne po získaní predpísaného vzdelania.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Definitívne a v absolútnom rozsahu preniesť povoľovacie konania a registračné povinnosti z iných orgánov/organizácií (komôr) späť na verejnú správu, teda reálny výkon presmerovať na budúce kontaktné miesta.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť povinné členstvo podnikateľských subjektov v komorách.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zásadne prehodnotiť lehoty súvisiace s registračnými úkonmi a povoľovacími konaniami, generálne aj všetky aktivity verejnej správy, ktoré podliehajú správnemu konaniu.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zmeniť filozofiu povolení a licencií tak, aby sa maximum v súčasnosti platných povolení/licencií zmenilo na ohlásenia, resp. ideálnejšie, aby sa vytvorili všeobecné pravidlá, ktoré musí podnikateľ spĺňať pri výkone podnikania bez akejkoľvek ohlasovacej povinnosti.

Hodnotenie:

V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

Finančné – daňové, odvodové a poplatkové – zaťaženie podnikania

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Pri kvantifikácii fiškálneho bremena popri daňovej kvóte I (dane) a dňovej kvóte II (odvody) uvádzať aj daňovú kvótu III (vynútené transfery bez protiplnenia) a a daňovú kvótu IV (vynútené transfery s poskytnutím recipročnej hodnoty).

Hodnotenie:
V rámci tohto opatrenia neboli uskutočnené žiadne zmeny.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Presadzovať spoločensky akceptovateľné prvky konceptu Redistribučného odvodu a odvodového bonusu.

Hodnotenie:
Silné sociálne štáty majú vysoké dane a podiel verejných výdavkov na HDP vyše 50%. Nová vláda prevzala krajinu v roku 2006 s podielom 37,2%. Počas jej viac ako dvojročného pôsobenia však prerozdeľovanie nerastie, naopak, ďalej klesá. V roku 2007 to bolo 35,7% a predpokladá sa, že do roku 2010 klesne až na 32,6%. Na druhej strane však konštatovať, že vláda SR nevzala na zreteľ skoro žiadne odporúčania podnikateľskej sféry a na rozdiel od toho uskutočnila viacero strategicky nepremyslených sociálnych opatrení, ktoré sú nielen z dlhodobého hľadiska neudržateľné, a zároveň neprispievajú k rozvoju zdravého podnikateľského prostredia. Zaviedla sa tzv. milionárska daň, v rámci ktorej dochádza k znižovaniu nezdaniteľného minima, zaviedli sa vianočné príspevky pre dôchodcov, zaviedol sa príplatok k príspevku pri narodení dieťaťa, a nielen to. Ani jedno z týchto opatrení však nemá nič spoločné s konceptom Redistribučného odvodu a odvodového bonusu. V rámci tohto konkrétneho odporúčania vláda neimplementovala žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Transformovať celkové mzdové náklady zamestnávateľa na hrubú mzdu zamestnanca tak, aby to neovplyvnilo jeho čistý príjem po priamom zdanení.

Hodnotenie:
Dnes platí zamestnávateľ za svojich zamestnancov odvody vo výške 35,2% a zamestnanec ďalších 13,4%, spolu 48,6% z hrubej mzdy alebo 36% z ceny práce. V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť zákon o minimálnej mzde, zákony a iné predpisy, ktoré sa naň odvolávajú naviazať na životné minimum, prípadne v odôvodnených prípadoch priemernú mzdu.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia. Vláda hlavne neuvažuje o zrušení tohto zákona, naopak neprimerane valorizuje minimálnu mzdu bez akéhokoľvek merateľného výsledku.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Uznať, že niektoré odvody do verejných poistných fondov sú priame dane a teda že neexistuje ekonomické prepojenie medzi plateným odvodom a potenciálne získaným sociálnym (zdravotným) benefitom.

Hodnotenie:
V oblasti sociálneho a zdravotného poistenia nenastala žiadna zmena smerom k posilneniu poistných princípov, resp. k uznaniu faktu, že systémy sociálneho a

zdravotného zabezpečenia v skutočnosti nie sú poistnými systémami. V oblasti sociálneho poistenia naďalej pokračuje dotovanie schodkového základného fondu starobného dôchodkového poistenia z prebytkov ostatných fondov sociálneho poistenia. V oblasti zdravotného poistenia, ktoré najmenej zohľadňuje vzťah medzi zaplatenými príspevkami a nárokom na poskytované plnenie (zdravotné poistenie na Slovensku je svojou podstatou vlastne zdravotnou daňou) dokonca došlo k oslabeniu tých prvkov, ktoré vnášali do systému aspoň základné poistné prvky. Poslednou zmenou bolo zvýšenie miery prerozdeľovania poistného medzi zdravotnými poisťovňami na 95 percent, prijaté na konci roka 2008.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zlúčiť odvody do jednej sociálnej respektíve redistribučnej dane (sadzby), ktorá sa vyratúva z vymeriavacieho základu zdola aj zhora ohraničeného násobkami životného minima (DSS ponechať v pôvodnej forme).

Hodnotenie:
Vo fáze UNITAS II. v predloženej Koncepcii MF SR zjednotenia daní, ciel a odvodov navrhuje MF SR niekoľko zmien, ktoré tvoria základné piliere zjednoteného výberu daní, cla a poistných odvodov. Hlavnou zmenou je návrh na zjednotenie výberu všetkých odvodov, a to platieb poistného na dôchodkové, nemocenské, úrazové poistenie, ako aj poistenie v nezamestnanosti, poistného do rezervného fondu solidarity a garančného fondu, príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a poistného na zdravotné poistenie do jednej platby. Osem odvodov zamestnávateľa a päť odvodov zamestnanca bude nahradených jednou platbou. Pôvodne vypracovaná koncepcia MF SR rátala s implementáciou tohto opatrenia do roku 2014, no po medzirezortnom pripomienkovaní a nátlaku MPSVaR sa termín ukončenia integrácia zmenil na neurčito bez akéhokoľvek konkrétneho dátumu.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť poistenie v nezamestnanosti a nemocenské poistenie, výpadok príjmov financovať z úspor a dobrovoľného komerčného poistenia zamestnanca.

Hodnotenie:
V rámci tohto opatrenia neboli uskutočnené žiadne zmeny.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť úrazové a garančné poistenie, nahradiť ho dobrovoľným komerčným poistením zamestnávateľa.

Hodnotenie:
V rámci tohto opatrenia neboli uskutočnené žiadne zmeny.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zriadiť individuálne (daňovo-sociálne) účty fyzických osôb nepodnikateľov, na ktorých bude daňový úrad evidovať zaplatené dane a všetky vyplácané sociálne transfery.

Hodnotenie:
V rámci tohto opatrenia neboli uskutočnené žiadne zmeny.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť takzvané verejné poistné fondy a výnosy zo sociálnej/redistribučnej dane zahrnúť do štátneho rozpočtu, ktorý ich prerozdelí cez inštitúciu, ktorá by zabezpečila výpočet, evidenciu a výplatu sociálnych benefitov.

Hodnotenie:
V tejto oblasti nedošlo k žiadnym zmenám. Pôvodné opatrenie, smerujúce k zjednoteniu

sociálnych dávok a k zavedeniu negatívnej dane z príjmu (tzv. odvodový bonus) nebolo vôbec naplnené. V oblasti povinných odvodov, ani v oblasti sociálnych dávok, nedošlo k žiadnym zásadným zmenám. Čiastočne bola myšlienka negatívnej dane premietnutá do tzv. zamestnaneckej prémie - ide však o systém, ktorý je veľmi vzdialený pôvodnej idei odvodového bonusu, a navyše je príliš komplikovaný a vytvára zbytočnú administratívnu a byrokratickú záťaž.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Obmedziť dobu, počas ktorej musí podnikateľ archivovať dokumenty týkajúce sa daňovej a odvodovej agendy zamestnancov (skrátiť premlčacie lehoty, v ktorých sa môže dorubiť daň z príjmu a povinné odvody, resp. sociálna/redistribučná daň).

Hodnotenie:
V rámci tohto opatrenia neboli uskutočnené žiadne zmeny.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zúžiť rozsah základnej zdravotnej starostlivosti prípadne definovať/obmedziť okruh beneficientov, ktorí budú mať nárok na prefinancovanie minimálneho zdravotného štandardu z verejného rozpočtu. Verejným systémom nekrytú starostlivosť a osoby riešiť v režime dobrovoľného zdravotného poistenia a/alebo sporenia.

Hodnotenie:
V oblasti zdravotného poistenia nedošlo k žiadnemu pozitívnemu posunu. Naopak, vládne politiky sú zamerané na predstavovanie zdravotnej starostlivosti ako bezplatného verejného statku. Zrušené boli i poplatky za návštevu lekára, za pobyt v nemocnici a za vystavenie receptu, ktoré vytvárali minimálnu záťaž pre občanov, no ich regulačný efekt bol významný, a tvorili i dôležitý doplnkový príjem pre lekárov. V oblasti rozsahu verejne poskytovanej zdravotnej starostlivosti nedošlo k žiadnej redukcii. V súvislosti s tým je možné konštatovať, že je napĺňané ústavné právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť, no na úkor práva na starostlivosť podľa najnovších poznatkov vedy, ktorú slovenský systém nedokáže zabezpečiť.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Prehodnotiť a následne zrušiť povinný odvod § 65 za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím v zmysle § 65 zákona č. 4/2005 o službách zamestnanosti.

Hodnotenie:
Odvod za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím sa dodnes platí a o jeho zrušení sa ani neuvažuje.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zaviesť moratórium na zásahy do legislatívy upravujúcej odvodové povinnosti s výnimkou zmien znižujúcich administratívne zaťaženie.

Hodnotenie:
Opatrenie nebolo prijaté. Hoci nedošlo k samotnému zvýšeniu odvodových sadzieb, celkové zaťaženie vzrástlo, a to napríklad zvýšením maximálneho vymeriavacieho základu pre výpočet sociálnych odvodov, z troj- na štvornásobok priemernej mzdy. Zvyšovanie minimálnej mzdy (rýchlejšie než pôvodne dohodnutý mechanizmus v zákone o minimálnej mzde) zasa viedlo k rastu minimálneho vymeriavacieho základu, z ktorého platí odvody približne 85 % živnostníkov. V rokoch 2006 - 2008 bol pritom len samotný zákon o sociálnom poistení novelizovaný 11-krát.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Úplne zrušiť odvodové povinnosti, ktoré prinášajú Sociálnej poisťovni zanedbateľný výnos v porovnaní s administratívnou záťažou, ktorú znamenajú pre podnikateľov i samotnú poisťovňu (úrazové a garančné poistenie).

Hodnotenie:

V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Informovať o praktických dôsledkoch zmien predpisov v oblasti odvodového zaťaženia na internete (napríklad na stránke www.obcan.sk).

Hodnotenie:

Nielen www.portal.gov.sk, ktorý nahradil stránku www.obcan.sk, ale aj www.epi.sk, či www.zbierka.sk v súčasnosti prispievajú k zvýšeniu informovanosti o najnovších legislatívnych zmenách a implementácii nových zákonov do praxe. Všetky schválené právne predpisy sú zdarma verejne prístupné prostredníctvom systému JASPI Ministerstva spravodlivosti. Vláda uviedla do činnosti i Jednotný portál na sledovanie právnych predpisov. Na druhej strane časté zmeny zo strany tvorcov legislatívy i naďalej prispievajú k zvyšovaniu administratívnych prekážok podnikania. Zároveň sa i naďalej odporúča pokračovať v informatizácii verejnej správy, ktorá prispeje k zefektívneniu celého systému a k zvýšeniu dostupnosti informácií pre všetkých obyvateľov SR.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zabezpečiť relevantný, nerozporný a včasný právny výklad. Upozorniť podnikateľov na dôležité zmeny napríklad e-mailom (tých, ktorí vopred prejavia záujem).

Hodnotenie:

V rámci tohto opatrenia neboli uskutočnené žiadne zmeny.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť povinné príspevky do Recyklačného fondu a umožniť podnikateľom zabezpečiť splnenie recyklačných cieľov alternatívnym spôsobom.

Hodnotenie:

Opatrovanie nebolo prijaté. Povinnosť platenia sa vzťahuje na výrobcov a dovozcov komodít určených zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 41 až § 48 a § 54. Vláda by mala i naďalej pokračovať v podporovaní a motivácii k separovanému zberu a alternatívnym spôsobom recyklácie. Mala by sa zaoberať finančnou motiváciou na separáciu, riešiť vysoké náklady na jeho zavádzanie a podporovať nízke environmentálne vedomie a správanie obyvateľstva. Zatiaľ v tejto oblasti neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť koncesionárske poplatky a verejno-právne médiá financovať podielom na výnose napríklad dane z príjmov fyzických osôb (podobne ako obce), čím by sa odbúrala zbytočná agenda na strane štátu i podnikateľov.

Hodnotenie:

Opatrovanie nebolo prijaté. Povinnosť platenia sa vzťahuje na výrobcov a dovozcov komodít určených zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 41 až § 48 a § 54. Vláda by mala i naďalej pokračovať v podporovaní a motivácii k separovanému zberu a alternatívnym spôsobom recyklácie. Mala by sa zaoberať finančnou motiváciou na separáciu, riešiť vysoké náklady na jeho zavádzanie a podporovať nízke environmentálne vedomie a správanie obyvateľstva. Zatiaľ v tejto oblasti neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť koncesionárske poplatky a verejno-právne médiá financovať podielom na výnose napríklad dane z príjmov fyzických osôb (podobne ako obce), čím by sa odbúrala zbytočná agenda na strane štátu i podnikateľov.

Hodnotenie:
Od 1. apríla 2008 sú koncesionárske poplatky za používanie rozhlasových a televíznych prijímačov nahradené tzv. úhradou za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom . Toto však nemení podstatu a charakter koncesionárskych poplatkov. Toto odporúčanie nebolo implementované.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť povinné odvody umeleckým fondom z autorských honorárov.

Hodnotenie:
Autori aj naďalej musia prispievať do umeleckých fondov. Stálym argumentom zostáva fakt, že ako všetci občania platia dane a ďalšie odvody, no do umeleckých fondov platia povinne len oni – len na základe toho, akú profesiu vykonávajú. Toto opatrenie nebolo prijaté.

Zásahy do slobody podnikania

Stanovovanie cien tovarov a služieb

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť, okliešťiť cenovú reguláciu iba na prirodzené monopoly.

Hodnotenie:
V novembri 2008 vstúpila do činnosti novela zákona o cenách, ktorá dovoľuje vláde v prípade mimoriadnej situácie úradne stanoviť ceny. Vláda tým reagovala na nadchádzajúce prijatie eura. Tento zákon nielenže neokliešťuje cenovú reguláciu, ale naopak rozširuje ju. Vláda na túto činnosť zriadila tzv. cenovú radu. A nielen to, prostredníctvom svojich úradov a štátnych podnikov v súčasnosti pravidelne zasahuje do cenovej politiky podnikateľov, napr. energetických spoločností prostredníctvom ÚRSO, má zámer prijať zákon povoľujúci veto členom predstavenstva nominovaných štátom.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť § 3 odst. 3 a § 13 Zákona o cenách, pretože ide o zbytočné povinnosti.

Hodnotenie:
V § 3 ods. 3 sa vypúšťa posledná veta a § 13 ostáva v nezmenenej forme. § 3 sa zaoberá dohadovaním ceny medzi predávajúcim a kupujúcim. Ods. 3 sa venuje regulácii ceny u prirodzených monopolov. § 13 sa venuje cenovej evidencii a vymedzenia cenových informácií. V rámci tohto odporúčania nedošlo k žiadnym zmenám. Stále zostáva v pôsobnosti zákon s rovnakou definíciou.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zmeniť nezmyselnú definíciu trhovej ceny v § 111 Zákona 50/1976 Zb.

Hodnotenie:
K zrušeniu § 111 Zákona 50/1976 Zb. dodnes nedošlo.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vo väčšine oblastí a sektorov priemyslu neexistujú ani bariéry vstupu do odvetvia, takže je možné tieto regulácie zrušiť.

Hodnotenie:
Čerstvá novela zákona o cenách upravuje zároveň aj pôsobnosť vyšších územných celkov a obcí. Podľa novely okrem ministerstva financií disponujú podľa zákona kompetenciami určiť maximálne ceny i vyššie územné celky a obce. To zahŕňa stanovenie maximálnych cien za nájomné, dopravu, služby kominárov či hrobárov. Zároveň bol prijatý zákon o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch (vzniká väčšia regulácia zmluvných vzťahov medzi dodávateľmi a odberateľmi; zákaz pre jednu stranu výrazne výhodnejších zmluvných podmienok; určené sankcie do výšky 10 mil. Sk), ktorý výrazne zasahuje do fungovania a regulácie trhu, aj odvetví, ktoré regulačným tlakom predtým nečelili.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Väčšina maximálnych cien v SR je irelevantných, v niektorých prípadoch musí však byť ich zrušenie spojené s odstránením bariér vstupu do odvetvia (tieto bariéry vytvára štát).

Hodnotenie:
Vo všeobecnosti v súčasnosti nedochádza k deregulácii cien, ale naopak dochádza k posilneniu pozície vlády a štátu v regulácii nielen cien, ale aj prostredníctvom zákonov a

vyhlášok. Vláda toto opatrenie ospravedlňuje s ochrannou funkciou a potrebnými nástrojmi pre boj s vyššími cenami po prijatí eura, čo však výrazne deformuje trh a jeho slobodné fungovanie.

Uzatváranie pracovno-právnych vzťahov

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vypustiť zo Zákonníka práce ustanovenia týkajúce sa povinnosti písomne uzatvoriť pracovnú zmluvu.

Hodnotenie:
Toto opatrenie zostalo v nezmenenej forme dodnes.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zmeniť v § 231 ods. 1 písm. b) zákona NR SR č. 431/2003 Z. z. o sociálnom poistení ustanovenie o povinnosti o registrácii poistenca v registri poistencov pred vznikom poistenia.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia, hoci tento zákon o sociálnom poistení bol novelizovaný viac ako 11 krát.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Skrátenie alebo zrušenie výpovednej doby v § 62 Zákonníka práce.

Hodnotenie:
Doba výpovednej lehoty sa neskrátila a ostala nezmenená dvojmesačná výpovedná lehota. Ak je daná výpoveď zamestnancovi, ktorý odpracoval u zamestnávateľa najmenej päť rokov, je výpovedná doba najmenej tri mesiace.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Doplnenie Zákonníka práce o definíciu skutočností, považovaných za „závažne porušenie pracovnej disciplíny").

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia, ani nový Zákonník práce toto záväzné porušenie pracovnej disciplíny neupravuje.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušenie povinnosti zamestnávateľa prerokovať výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru so zástupcami zamestnancov.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia. Ostalo i naďalej nezmenené.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vypustenie ustanovení Zákonníka práce o odstupnom, o odchodnom; tieto skutočnosti ponechať na kolektívne vyjednávanie.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia. Naopak novým Zákonníkom práce došlo k posilneniu štatútu zamestnanca a pre zamestnávateľa znamená úprava zákona v oblasti odchodného a odstupného dvojnásobné náklady. Argumentom zostáva fakt, že pri pracovnom úraze, pri ktorom zamestnanec utrpel trvalé následky, mu vzniká nárok na odstupné vo výške desaťnásobku priemerného zárobku. V

tomto prípade sa však neskúma miera spoluúčasti zamestnanca na tomto skutku a podnikateľ musí platiť, hoci môže existovať aj určitá miera zavinenia zamestnancom.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Úprava podmienok týkajúcich sa hromadného prepúšťania smerom len k informačným povinnostiam zástupcov zamestnancov.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia. Stále je potrebné tieto skutočnosti prerokovávať. Znamená to zvýšenie administratívnych nákladov pre zamestnávateľov, pokiaľ podnik vo svojich štruktúrach nemá štatút zástupcov zamestnávateľov.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Opätovné zavedenie inštitútu dohody o pracovnej činnosti.

Hodnotenie:
Novoprijatý novelizovaný Zákonník práce vo všeobecnosti znižuje flexibilitu zamestnávania a zvyšuje náklady na zamestnanca. V rámci odporúčaní, ktoré boli navrhnuté podnikateľmi, vláda SR pri koncipovaní novely Zákonníka práce neprijala odporúčané opatrenie.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zvýšenie ročného rozsahu činností vykonávaných na základe dohody o vykonaní práce.

Hodnotenie:
Dohodu o vykonaní práce zamestnávateľ môže uzatvoriť s fyzickou osobou, ak predpokladaný rozsah práce (pracovnej úlohy), na ktorý sa táto dohoda uzatvára, nepresahuje 350 hodín v kalendárnom roku. Do predpokladaného rozsahu práce sa započítava aj práca vykonávaná zamestnancom pre zamestnávateľa na základe inej dohody o vykonaní práce. Došlo k zvýšeniu rozsahu činností z 300 na 350 hodín v kalendárnom roku.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Rozšírenie podmienok pre dočasné pridelenie zamestnanca podľa §58 Zákonníka práce.

Hodnotenie:
Novela v tomto bode výrazné znižuje flexibilitu dočasného zamestnávania a zvyšuje náklady pri dočasnom pridelení. V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušenie súčasného legislatívneho procesu úpravy minimálnej mzdy resp. úplné zrušenie zákonnej minimálnej mzdy.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia. Vláda i naďalej pokračuje v stanovovaní minimálnej mzdy a jej každoročnú valorizáciu.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zníženie zákonného zdravotného a sociálneho poistenia plateného zamestnávateľmi.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Obmedzenie práv zástupcov zamestnancov kontrolovať zamestnávateľa podľa § 149 Zákonníka práca a podľa a § 10 ods. 3 zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Hodnotenie:
Podľa nového Zákonníka práce, pridelenie kompetencie odborárom zastaviť prevádzku znamená neopodstatnené zvýšenie vplyvu odborárov na riadení podniku. V otázke bezpečnosti pri práci je pritom na zodpovednosť braný zamestnávateľ a nie odbory. Došlo teda k implementácii opatrenia s opačným efektom.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Rozšírenie podmienok pre dočasné pridelenie zamestnanca podľa §58 Zákonníka práce.

Hodnotenie:
Novela v tomto bode výrazné znižuje flexibilitu dočasného zamestnávania a zvyšuje náklady pri dočasnom pridelení. V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Preferovať pôsobenie medzi zamestnávateľmi a zamestnancami na báze dohody a partnerskom prístupe pri ponechaní len nevyhnutých legislatívnych povinností.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania nenastala žiadna zmena, naopak Zákonník práce posilnil štatút odborov posilnením ich kompetencií a vytvoril tak ďalšiu bariéru vo flexibilite zamestnávania.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušenie ustanovení §240 Zákonníka práce týkajúce sa viazania výpovede zástupcov zamestnancom na predchádzajúci súhlas zástupcov zamestnancov.

Hodnotenie:
V rámci Zákonníka práce platného od roku 2007 sa toto odporúčanie nepodarilo naplniť. Nové znenie bodu 8 §240 znie: Zamestnávateľ môže dať členovi príslušného odborového orgánu, členovi zamestnaneckej rady alebo zamestnaneckému dôverníkovi výpoveď alebo s nimi okamžite skončiť pracovný pomer len s predchádzajúcim súhlasom týchto zástupcov zamestnancov. Za predchádzajúci súhlas sa považuje aj, ak zástupcovia zamestnancov písomne neodmietli udeliť zamestnávateľovi súhlas do 15 dní odo dňa, keď o to zamestnávateľ požiadal. Zamestnávateľ môže použiť predchádzajúci súhlas len v lehote dvoch mesiacov od jeho udelenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vypustenie predmetného ustanovenia zo zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

V 81 písm. f) Zákonníka práce doplniť povinnosť zamestnanca zachovávať mlčanlivosť aj po skončení pracovného pomeru.

Hodnotenie:

V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia. Zákonník práce i naďalej upravuje zachovávať mlčanlivosť len počas výkonu pracovného pomeru.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

V Zákonníku práce taxatívne vymedziť podmienky za ktorých je možné písomnou dohodou vyžadovať od zamestnanca záväzok, ktorý ho po skončení pracovného pomeru obmedzuje zamestnať sa u určitého (určito vymedzeného) okruhu zamestnávateľov; nedodržanie tejto zmluvne povinnosti by mohlo mať za následok relatívnu neplatnosť takto vzniknutého pracovného pomeru.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia. I keď v štátoch Západnej Európy sa takéto pravidlo v praxi využíva. Zamestnávateľ si pri koncipovaní pracovnej zmluvy môže takéto opatrenie zapracovať do pracovnej zmluvy, no vo všeobecnosti toto opatrenie nie je vymedzené v Zákonníku práce.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vymedziť v ustanovení §179 Zákonníka práce porušenie povinnosti mlčanlivosti a zmluvnej povinnosti obmedzujúcu zamestnať sa u určitého okruhu zamestnávateľov v závislosti s náhradou škody bývalého zamestnanca, ktorá môže vzniknúť v dôsledku porušenia povinnosti zachovávať mlčanlivosť.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia.

Technické požiadavky na kvalitu výrobkov

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zjednodušovať legislatívu v oblasti kvality pracovného prostredia, ktorá je neprehľadná, komplikovaná a zaťažujúca prostredníctvom jej zjednocovania. Transformovať legislatívu tak, aby boli odstránené zbytočné podmienky, pri ktorých je výhodnejší efekt samoregulácie než kladenia striktných zákonných požiadaviek. Upraviť právne normy tak, aby najmä malé a stredné podniky, pri ktorých je mnoho požiadaviek nadbytočných, neboli zaťažované nadmierou regulácie v tejto oblasti.

Hodnotenie:
V apríli 2008 bol v NR SR schválený zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a zákon č. 309/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Najväčšia zmena sa týka oblasti pracovnej zdravotnej služby. Hoci povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť pracovnú zdravotnú službu pre všetkých zamestnancov zostala bez zmeny, došlo k určitým legislatívnym zmenám. Na zníženie nákladov pre zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú menej ako 19 zamestnancov, ktorí nevykonávajú rizikové práce, môže takýto zamestnávateľ vykonať zdravotnú službu len s lekárom alebo s asistentom, nie s celým zdravotným tímom. Na rozdiel od zamestnávateľov, fyzická osoba - podnikateľ, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby nemusí mať zabezpečenú pracovnú zdravotnú službu za určitých podmienok. Novelou zákona č. 355/2007 Z.z. bola znížená i frekvencia lekárskych preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci u zamestnancov a u fyzických osôb - podnikateľov, ktoré nezamestnávajú iné fyzické osoby (SZČO), ktorí vykonávajú prácu v kategórii 3, z 1 krát ročne na 1 krát za dva roky.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Uskutočniť dôkladný audit všetkých požiadaviek na pracovné prostredie s cieľom odstránenia nadbytočných a zbytočných požiadaviek.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Odstrániť požiadavky na povinnú technickú kontrolu motorových vozidiel, resp. zvýšiť hranicu veku vozidiel, od ktorej sa musia podrobovať pravidelnej technickej kontrole.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia.

Ochrana spotrebiteľa

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Predefinovať §5 Zákona č. 634/1992 o ochrane spotrebiteľa, tak aby umožňoval podnikateľovi slobodne sa rozhodovať pri realizácií podnikateľskej činnosti, aby mal možnosť sa rozhodnúť komu je ochotný ponúkať svoje služby.

Hodnotenie:
§5 Zákona č. 634/1992 o ochrane spotrebiteľa hovorí, že predávajúci je povinný predaj výrobkov a poskytovanie služieb zabezpečiť spôsobom, ktorý umožňuje ich riadne a bezpečné vykonávanie. V rámci novelizácie podľa zákona č. 250/2007 a najnovšej novelizácie podľa 397/2008 je predávajúci povinný vo vzťahu k spotrebiteľovi dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v poskytovaní výrobkov a služieb ustanovenú osobitným predpisom. V rámci tohto odporúčania teda neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zmeniť §3 a §7 Zákona o ochrane spotrebiteľa pri podomovom predaji a zásielkovom predaji č. 108/2000 Z. z.. Hore uvedené paragrafy zákona je potrebné prehodnotiť, tak aby nezasahovali do obchodno–právnych vzťahov medzi rovnocennými obchodnými partnermi.

Hodnotenie:
§3 Zákona o ochrane spotrebiteľa pri podomovom predaji a zásielkovom predaji vymedzuje čas, kedy je podomový predaj vykonávať, a to v pracovných dňoch od 8.00 do 19.00 a v dňoch pracovného pokoja od 10.00 do 15.00. Najnovšia úprava tohto zákona 118/2006 však nevzala toto odporúčanie podnikateľskej sféry na vedomie a ostalo nenaplnené. §7 upravuje povinnosti predávajúceho v obchodno-výmenných vzťahoch. V rámci novelizácie tohto zákona predávajúci je povinný zrozumiteľne formulovať zmluvné podmienky, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom, ale nemohol ovplyvniť ich obsah; v pochybnostiach platí výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, ibaže súlad týchto podmienok so zákonom je predmetom kontroly orgánu dozoru. Posilnila sa tým viac pozícia spotrebiteľa.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

V zákone o cenách č. 18/1996 v §4 je potrebné prehodnotiť podmienky, kedy cenové orgány zasahujú do slobodnej cenotvorby.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne systematické opatrenia. §4 v zákone o cenách reguluje ceny tovaru za podmienok ak vznikne mimoriadna trhová situácia, dôjde k ohrozeniu trhu vplyvom nedostatočne rozvinutého konkurenčného prostredia, ak si to vyžaduje ochrana spotrebiteľa. Zákon taktiež definuje neprimeranú cenu, ako cenu ktorá výrazne presahuje ekonomicky oprávnené náklady, alebo primeraný zisk. Taktiež

definuje neprimerane nízku cenu ako cenu ktorá nedosahuje ekonomicky oprávnené náklady.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Prehodnotiť a vypustiť zo Zákona o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhových miestach č.178/1998 §6 a §7, nakoľko tieto paragrafy zamedzujú vykonávaniu podnikateľskej činnosti na trhoviskách a diskriminujú určitý segment tovaru pred iným.

Hodnotenie:
Zákon o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhových miestach č. 178/1998 v §6 zákona jednoznačne eliminuje obchodovanie v zákonom definovaných segmentoch. §7 zadáva regulatórne právomoci obciam pri predaji potravinových výrobkov, obuvi, domácich potrieb, elektrotechnických výrobkov, spotrebnej elektroniky, drobného tovaru, papierenských výrobkov, drogérie, športových potrieb a hračiek. V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne systematické opatrenia

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

V Zákone o reklame č. 147/2001 Z.z. zrušiť §3, ktorí definuje všeobecné požiadavky na reklamu. Taktiež je nevyhnutné prehodnotiť existujúce regulácie reklamy alkoholických nápojov, tabakových výrobkov, zbraní a streliva, liekov a reklamy na dojčenské prípravky.

Hodnotenie:
Problematikou zákazu nekalých obchodných praktík podnikateľov a úprav týkajúcich sa klamlivej a porovnávacej reklamy sa zaoberá novela zákona o reklame.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Prehodnotiť v rámci Zákona o zájazdoch č. 281/2001 Z.z. v §8, ktorí ustanovuje povinnosti cestovnej kancelárie pred uzatvorením zmluvy o zájazde. Taktiež je nevyhnutné prehodnotiť §9, ktorí stanovuje povinnosť kancelárie dohodnúť povinné zmluvné poistenie zájazdu.

Hodnotenie:
V roku 2006 došlo k novelizácii Zákona o zájazdoch, kde nový zákon 186/2006 okrem iného aj upravuje nové povinnosti cestovných kancelárií. K povinnostiam cestovnej kancelárie sa pridala povinnosť povinne písomne poveriť zástupcu, na ktorého sa môže v ťažkostiach v priebehu celého zájazdu obrátiť so žiadosťou o pomoc, a ktorý je oprávnený prijímať a vybavovať reklamácie počas celého zájazdu. Nanovo sa definoval aj pojem sprievodca v cestovnom ruchu. Zmeny nastali i vo výške povinného zmluvného poistenia, ktoré je cestovná kancelária povinná zo zákona dohodnúť pre každý zájazd. Podľa predchádzajúcej právnej úpravy platila pre výšku poistnej sumy 30% sadzba obratu zo zájazdovej činnosti. Sadzba sa novelou znížila s ohľadom nato, aby zaťaženie cestovných kancelárií neviedlo k zníženiu ich konkurencieschopnosť. Od 1.júna 2006 platí, že cestovná kancelária je povinná dohodnúť povinné zmluvné poistenie na dostatočnú poistnú sumu, minimálne však vo výške 25% ročných plánovaných služieb z predaja zájazdov. Ak tieto tržby majú byť nižšie ako v predchádzajúcom roku, cestovná kancelária je povinná dohodnúť toto povinné zmluvné poistenie na sumu minimálne vo výške 25% týchto tržieb v predchádzajúcom roku.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vypracovať záväzné implementačné štúdie, obsahujúce strategický plán a detailný popis jednotlivých cieľov štátnej politiky v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia.

Ochrana životného prostredia

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Prepracovanie systému náhrad za obmedzenia bežného obhospodarovania, zreálnenie výpočtu ujmy na príjmoch, zníženie rozsahu chránených území a intenzity ochrany v CHÚ.

Hodnotenie:
Problematika náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania bola pôvodne riešená v nariadení vlády Slovenskej republiky č. 184/2003 Z.z. o podrobnostiach obsahu žiadosti o úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania a o spôsobe výpočtu náhrady, ktoré je vypracované ako vykonávací právny predpis k § 61 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Toto nariadenie bolo novelizované nariadením vlády č. 438 z 21. septembra 2005. Výpočet sa robí na základe exaktného výpočtu možného zisku a robí sa na obdobie jedného decénia, za obdobie platnosti lesného hospodárskeho plánu. Napriek novelizácii vykonávacieho predpisu prevláda medzi súkromnými vlastníkmi nespokojnosť s existujúcim systémom. Pri predkladaní žiadosti musia vlastníci riešiť o.i. nepresnosti podkladovej dokumentácie, kedy sa navzájom nezhodujú katastrálne mapy a mapy lesnícke. Prax ukázala, že zainteresované úrady napr. vyžadujú ďalšie podklady, ktoré nie sú jednoznačne v nariadeniach vlády spresnené, a pod. Hoci vláda novelizovala zákon, existuje ešte viacero iných oblastí, ktoré je potrebné riešiť. Ako možno ďalšie odporúčania možno navrhnúť. V záujme zjednodušenia celého procesu bude nevyhnutné prejsť na jednoduchšiu metodiku určovania hospodárskej ujmy. Cestou by mohol byť jednoduchý bodový systém, ktorý rozlíši bonitu jednotlivých typov pozemkov vzhľadom na ich typ a ekonomickú využiteľnosť. V oblasti určovania hraníc a rozsahu pozemkov bude podobne ako v predchádzajúcom systéme buď zosúladiť existujúce systémy plošnej evidencie, alebo určiť jediný referenčný systém. Nájomné zmluvy bude možné uzatvárať aj v chránených územiach s ochrannými lesmi. Podmienkou pri uzatváraní nájomných zmlúv musí byť dlhodobosť, napr. minimálne 80 rokov. Je to viac ako plánovaný horizont zmeny vlastníctva, je to však nevyhnutné, aby v prípade odmietnutia dohody s vlastníkom nevznikla situácia, že po rokoch platenia nájmu za mladý les si vlastník „zhospodári" dorastený les. V prípade pristúpenia majiteľov k nájmu, môžu byť tieto výhodné pre majiteľov aj štát. Štát sa vyhne jednorazovému vyplácaniu veľkej sumy, ktorú môže rozložiť do viacerých rokov.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušenie Recyklačného fondu v zákone č. 223/2001 o odpadoch, presadenie trhovo konformnejších mechanizmov podpory recyklácie odpadov, sprehľadnenie finančných tokov v odpadovom hospodárstve.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia. Recyklačný fond funguje plnohodnotne aj dnes, hoci legislatíva EÚ jeho povinnú existenciu neupravuje. Fond ešte stále bojuje so slabou motiváciou občanov a ich záujmom odpad recyklovať. Zároveň slovenskí podnikatelia čelia nákladovej komparatívnej nevýhode voči ostatným podnikateľským subjektom EÚ, ktorým táto povinnosť nevzniká.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušenie Environmentálneho fondu v zákone č. 587/2004 Z.z. o Environmentálnom fonde, zastavenie dotácií na účely, kvôli ktorým bol EF založený.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušenie spoplatňovania odberov povrchových a podzemných vôd, spojené s nevyhnutnou reformou financovania vodného hospodárstva: privatizácia vôd (vyžaduje zmenu Ústavy SR), demonopolizácia správy vôd, b) decentralizácia správy vôd na menšie celky, privatizácia služieb (a vlastníctva) vôd per partes. Zvýšenie transparentnosti, „prečistenie" finančných tokov za jednotlivé služby (protipovodňová ochrana, Hydroenergetický potenciál, cestovný ruch, rybné hospodárstvo, ochrana prírody atď.).

Hodnotenie:
Hoci došlo k demonopolizácii distribučných sietí vodohospodárenského priemyslu, napriek tomu nebola pripravená žiadna koncepcia privatizácie vôd, ktorá si najprv však vyžaduje zmenu Ústavy SR.

Ochrana hospodárskej súťaže

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Jasne zadefinovať používané pojmy v normách nižšieho stupňa.

Hodnotenie:
Základné pojmy ako obmedzovanie súťaže, dominantné postavenie na trhu a jeho zneužívanie, či iné sú často krát nezrozumiteľné pre malých a stredných podnikateľov. Štúdium legislatívy je ťažkopádne a časovo náročné, preto sa i naďalej odporúča kompetentným orgánom, aby pripravili informačnú osvetu, čomu by určite prispelo vydanie Analýzy slovenského trhu s prípadovými štúdiami zo strany Protimonopolného úradu.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zvýšiť analytickú kapacitu PMÚ (a ostatných regulátorov trhu) v záujme možnosti lepšieho pochopenia špecifík jednotlivých trhov a logiky praktík používaných v jednotlivých odvetviach (dodatočná kapacita na kvalitnejšie posudzovanie prípadov vzniká napr. v dôsledku odbúrania množstva nepodstatnej agendy koncentrácie menších podnikov).

Hodnotenie:
Protimonopolný úrad vo svojich štruktúrach začal s profilovaním svojich zamestnancov podľa jednotlivých odvetví a oblastí, zároveň však pôsobnosť a aktivity úradu sú však veľmi široké. Nielen omladzovanie kolektívu, ale aj jeho analytické rozširovanie by malo byť cestou, ako prácu PMÚ stransparentniť. V oblasti odbúrania množstva nepodstatnej agendy koncentrácie menších podnikov sa neuvažuje so zmenou legislatívy.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Opätovne zúžiť právomoci zamestnancov úradu.

Hodnotenie:
Podľa §22 právomoci zamestnancov úradu zostali nezmenené a v rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Obmedziť výšku pokút, ktoré môže úrad udeľovať za porušenie zákona.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Skrátiť lehoty na vydanie rozhodnutia úradu, najmä v prípade koncentrácie menších podnikov.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia. Lehoty na vydanie rozhodnutia sú rovnaké s lehotami na európskej úrovni.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Oddelenie vlastníctva a regulácie doprivatizáciou zostávajúcich podielov v podnikoch ako distribučné energetické spoločnosti, výroba energie, telekom, SPP, a pod.

Hodnotenie:
Toto sa nepodarilo uskutočniť, na rozdiel od toho sa ešte viac posilnilo postavenie štátu v ekonomike, prostredníctvom ÚRSO v odvetviach, v ktorých má štát dominantné postavenie.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zbaviť štát funkcie lákania investorov najmä do sieťových odvetví.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zjednodušiť a zľahčiť podmienky na kontrolu koncentrácií, najmä ak je hranica obratu pre kontrolu koncentrácie stanovená relatívne nízko:
Doplniť do §10 Zákona o ochrane hospodárskej súťaže ďalšiu podmienku pre povinnosť nahlasovať koncentrácie na kontrolu PMÚ - že účastníci koncentrácie sú podniky pôsobiace v rovnakom odvetví (možno to vymedziť klasifikáciou ekonomických činností).

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zbaviť štát funkcie lákania investorov najmä do sieťových odvetví.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

V prípade, že účastníci koncentrácie pôsobia na rovnakom relevantnom trhu, je vhodné kvôli fungovaniu spoločného európskeho trhu posúvať nahor hranicu obratu firiem, ktorých koncentrácia má byť predmetom posudzovania PMÚ. Zároveň je potrebné zabezpečiť relatívne objektívny mechanizmus posúvania tejto hranice obratu v súlade s rastom ekonomiky. Inak by fixná hranica pre obrat účastníkov koncentrácie bola čoraz prísnejšia. Navrhujeme nasledovný relatívne jednoduchý mechanizmus: hranica obratu účastníka koncentrácie by sa mohla stanoviť ako 0,05% objemu ročnej produkcie v SR v bežných cenách za posledný ukončený kalendárny rok, za ktorý už je celoročný obrat zverejnený Štatistický úradom SR (nový údaj za predchádzajúci rok sa objavuje v prvej dekáde marca aktuálneho roka). V súčasnosti by to bolo asi 1,8 mld. Sk namiesto teraz platných 360 mil. Sk. Ročný objem produkcie ekonomiky (nie HDP, ale hrubá produkcia - tá je súčtom tržieb) je údaj ľahko prístupný (napr. z internetovej stránky ŠÚ SR, prvý riadok v tabuľke vyčíslenia HDP). Zároveň sa tým zabezpečí pravidelný primeraný rast objemu tržieb, ktoré znamenajú hranicu pre posudzovanie koncentrácií bez toho, aby bolo nutné stále novelizovať zákon.

Hodnotenie:

V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne kroky a systém posudzovania spoločností v rámci koncentrácií zostáva stále rovnaký.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zvyšovať kvalifikačnú odbornosť pracovníkov regulačných orgánov.

Hodnotenie:

Na zvyšovanie kvalifikačnej odbornosti pracovníkov by mali prispievať aj projekty vzdelávania z Európskeho sociálneho fondu. Hodnotenie úspešnosti tohto opatrenia je nemožné nakoľko neexistuje žiaden kontrolný mechanizmus.

Zahranično-obchodná výmena

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Na úrovni EÚ presadzovať a podporovať zjednodušenie colného sadzobníka a predovšetkým znižovanie a rušenie všeobecných ciel a antisubvenčnej, antidumpingovej politiky a politiky ochrany pred nadmerným dovozom.

Hodnotenie:

Colné kvóty a colné suspenzie môžu byť navrhované iba na základe podrobného preskúmania ekonomických dôvodov. Musí byť preukázané, že výrobky, ktoré do EÚ smerujú, nie sú v rámci európskom priestore vyrábané v dostatočnom množstve rovnaké, podobné alebo nahradzujúce výrobky, resp. že sa takéto výrobky nedovážajú do EÚ na základe preferenčných dohôd. Žiadosti o dovoz výrobku nie sú posudzované v tom prípade, ak by prípadné nevybrané clo z predpokladaného dovozu neprevýšilo čiastku 20 000,- EUR ročne. Spoločná colná politika je síce dohodou 27 členských štátov, no SR dodnes nepodala návrh na jej zjednodušenie.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť zákonnú povinnosť platiť príspevky do Recyklačného fondu.

Hodnotenie:

Ako je spomínané vyššie, v rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia.

Recyklačný fond funguje plnohodnotne aj dnes, hoci legislatíva EÚ jeho povinnú existenciu neupravuje. Dovozcovia i vývozcovia čelia nákladovej komparatívnej nevýhode voči ostatným podnikateľským subjektom EÚ, ktorým táto povinnosť nevzniká.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Na úrovni EÚ presadzovať a podporovať rušenie kvantitatívnych kvót na dovoz a odmietať návrhy na zavádzanie kvantitatívnych kvót na ďalšie komodity.

Hodnotenie:
Európska podnikateľská sféra si dnes uvedomuje potrebu kvantitatívnych kvót na dovoz tovaru z Číny, ktorý vo viacerých krajinách európskeho priestoru, ale aj USA nespĺňa základné parametre kvality a cena týchto výrobkov môže pôsobiť dumpingovo. Na druhej strane je rušenie a postupné znižovanie kvantitatívnych kvót v záujme trhových princípov a základných slobôd pohybu tovarov a služieb, no iba v tom prípade pokiaľ výrobky a služby spĺňajú základné parametre kvality.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zastaviť financovanie vývozných (ako aj dovozných) „podpôr" súkromných subjektov zo štátneho rozpočtu, tým aj zrušiť kompetencie príslušných inštitúcií v tejto sfére.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zjednodušiť celý proces vybavovania vývozu a dovozu, nepožadovať toľko (papierových) dokumentov a podpisov a v plnom rozsahu zaviesť elektronickú registráciu všetkých dokumentov.

Hodnotenie:
Na internetovej stránke Colnej správy SR je možné získať podrobné informácie, ktoré platia zároveň ako podmienky pre uplatnenie elektronickej komunikácie v colnom konaní. Medzi základné podmienky patrí samozrejme programové vybavenie potrebné pre elektronickú komunikáciu, vlastníctvo certifikátu vystaveného na firmu pre vytvorenie elektronického podpisu, vlastníctvo kvalifikovaného certifikátu na osobu pre vytvorenie zaručeného elektronického podpisu, uzatvorenie zmluvy o poskytovaní služieb bezpečnej komunikácie s operátorom, či uzavretie „Dohody o používaní elektronického podpisu pri využívaní vybraných elektronických služieb colnej správy" medzi CR SR a používateľom elektronickej služby (deklarant/ ručiteľ). Na základe splnenia týchto podmienok je potom možné komunikovať elektronicky s príslušnými orgánmi.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Prehodnotiť a minimalizovať možnosti pre udeľovanie licencií na národnej úrovni iba na špeciálne tovary, napríklad vojenský materiál.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia.

Iné zásahy do slobody podnikania

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Odstraňovanie priamej formy štátnej podpory. (Zákon o štátnej pomoci 231/1999; § 5 Formy štátnej pomoci.

Hodnotenie:
Súčasná vláda v období od 1. 7. 2006 do 31. 12. 2007 schválila celkovo 63 projektov,

prioritne formou daňových úľav (54,5 %), pričom forma priamych finančných dotácií bola z pohľadu verejných financií využitá na 32,5 % objemu schválenej pomoci. Na základe tejto, ale aj mnohých ďalších indícií, nadobudol dňa 1. januára 2008 účinnosť nový zákon č. 561/2007 Z. z. o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon upravuje pôsobenie strategických investorov na Slovensku. Dochádza pritom k diverzifikácii jednotlivých regiónov Slovenska a rozšírenie nielen foriem priamej štátnej pomoci, ale aj oblastí podnikania. Priama štátna pomoc sa orientuje nielen na úľavu na dani z príjmov PO a príspevok na vytvorenie nového pracovného miesta, ale od roku 2008 aj na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, či prevod nehnuteľného majetku alebo zámeny nehnuteľného majetku za cenu nižšiu ako je všeobecná hodnota. Do roku 2008 mohli o priamu štátnu pomoc žiadať spoločnosti pôsobiace v priemyselnej oblasti, podľa novely zákona od roku 2008 to sú okrem priemyselnej výroby, aj centrá strategických služieb, technologické centrá, či spoločnosti pôsobiace v oblasti cestovného ruchu.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Rozšíriť povinnosti Ministerstva financií SR o kvantifikáciu peňažných tokov pomoci de minimis. (Zákon o štátnej pomoci 231/1999; doplniť § 28).

Hodnotenie:
Pomoc de minimis sa na úrovni EÚ zvýšila na 200 000 EUR. V prvom štvrťroku 2008 implementovaného opatrenia 1.5 „Rozvoj zahraničnej spolupráce a image SR" bolo uhradených príjemcom pomoci dvoch žiadostí o platbu v celkovej sume 3 550 786,30 Sk, z toho v rámci „Schémy podpory medzinárodnej spolupráce (schéma pomoci de minimis)" bolo refundovaných celkom 3 550 786,30 Sk. No v rámci novelizácie zákona o investičnej pomoci sa neudiala žiadna zmena.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Presmerovanie väčšej časti tejto pomoci do ostatných regiónov.

Hodnotenie:
V období od 1. 1. 2001 do 30. 6. 2006 bolo chválených 21 projektov prioritne formou priamych finančných dotácií (68,9 %), pričom daňové úľavy boli z pohľadu verejných financií využité iba na 20,4 % objemu schválenej pomoci. Z analýzy za toto obdobie vyplýva, že regióny s vážnymi štrukturálnymi problémami sa absolútne zanedbali. 90 % pomoci smerovalo do ekonomicky silných regiónov Žilinského, Trnavského a Košického kraja s nízkou mierou nezamestnanosti a najvyšším rastom HDP. Do Prešovského kraja, teda regiónu s najnižším HDP a s okresmi s najvyššou nezamestnanosťou a najmenším záujmom investorov, nesmeroval ani jeden investičný stimul. Poskytnutá štátna pomoc teda minimálne vplývala na vyrovnávanie regionálnych disparít.

Štátna konkurencia podnikom

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Štát sa má postupnou privatizáciou vzdať svojho podielu na podnikaní a otvárať všetky odvetvia vstupu konkurencie.

Hodnotenie:
Sila viacerých monopolných podnikov sa na Slovensku posilnila a o ich privatizácii sa ďalej neuvažuje. Príkladom môže byť aj postavenie Slovenskej pošty, ktorá sa odvolala voči rozhodnutiu Európskej komisie vo veci hybridnej pošty. Tá voči nej v súčasnosti začala protimonopolné konanie. Ako náhle došlo k uvoľneniu trhu z nariadenia Európskej komisie, tak Slovenská republika zareagovala zažalovala Európsku komisiu pre chybné rozhodnutie na Európskom súdnom dvore.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Alternatíva 1: privatizácia STV a SRo a tendre na štátom požadované programy.

Hodnotenie:
K naplneniu týchto odporúčaní dodnes nedošlo. Vláda SR neplánuje ani privatizáciu STV a SRo, pričom i naďalej pokračuje v presune finančných prostriedkov do týchto organizácií naviazaných na štátny rozpočet. Za najviac negatívny krok sa považuje spustenie tretieho vysielacieho kanálu STV3, ktorý nespĺňa základné parametre kvality a efektivity.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Alternatíva 2: zrušenie koncesionárskych poplatkov spolu so zrušením obmedzení vo vysielaní reklamy a financovanie STV a SRo naplno z vlastných zdrojov.

Hodnotenie:
Vláda pristúpila k zmene názvu koncesionárskych poplatkov na úhrady. Funkcia a podstata koncesionárskych poplatkov sa však nezmenila. Vláda i naďalej v štátnom rozpočte podporuje STV a SRo z kapitoly štátneho rozpočtu. Preto nemožno tento krok vlády SR považovať za prijaté odporúčanie.

Negatívne zásahy samospráv do podnikateľského prostredia

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Privatizácia majetku, ktorý neslúži na strategické úlohy obce a umožnenie jeho využitia v prospech obyvateľov súkromným sektorom.

Hodnotenie:
Je zrejmé, že niektoré obce pristupujú k predaju majetku, iné nie, pretože v ňom vidia zdroj budúcich príjmov, napr. z prenájmu. Stávajú sa súčasťou príjmov rozpočtov jednotlivých miest a obcí. Na druhej strane zároveň aj VÚC pristúpili k podobným krokom, nakoľko klesajúci počet žiakov v školách, ich spájaním vytvára množstvo nevyužitých priestorov, ktoré je potrebné riešiť. Toto opatrenie a jeho efektivitu však nemožno celoplošne generalizovať.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Povinné konzultácie s podnikateľmi a realitnými spoločnosťami pred ich prijatím.

Hodnotenie:
Tak ako je spomínané vyššie, k týmto a podobným krokom dochádza a možno nedochádza, všetko je na rozhodnutí obce, ako sa rozhodne naložiť so svojím majetkom.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Problémom je absencia ekonomiky v návrhoch územných plánov t.j. potreba prepracovať obsah ÚPD a potreba doložky ekonomických dopadov návrhov.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zmena zákona č. 178/1998 Z.z.: znížiť kompetencie obcí a zmeniť taxatívne vymedzenie služieb, ktoré sa môžu poskytovať na tie, ktoré sa poskytovať nemôžu.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zmena zákona č. 369/1990 Zb.: zrušiť možnosť zásahov obcí do otváracích hodín.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Uskutočniť komunálnu reformu s cieľom znížiť počet politicko-správnych jednotiek (obcí).

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne opatrenia.

Eurofondy

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Prioritne využívať európske fondy v oblastiach, ktoré podporujú všeobecný rozvoj kvality podnikateľského prostredia, najmä budovanie infraštruktúry.

Hodnotenie:
Ako už bolo spomínané vyššie, čerpanie eurofondov sa nenachádza na optimálnej úrovni, Slovenská republika má stále problém s vyčerpaním všetkých pridelených finančných prostriedkov z EÚ. Väčšina týchto peňazí smeruje do výstavby infraštruktúry, najmä diaľnic a železničnej siete. Vláda SR prisľúbila zlepšovať a posilňovať národnú, regionálnu lokálnu infraštruktúru prostredníctvom PPP projektov a spolufinancovania.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Na úrovni štátu: agregovať údaje o finančnej náročnosti administrácie eurofondov.
Na úrovni čerpateľov: kontrolovať reálne pozitíva jednotlivých projektov.

Hodnotenie:
Finančná a personálna náročnosť administrácie eurofondov je jedným z kľúčových problémov nielen na centrálnej úrovni. Doposiaľ však nebol zavedený žiaden kontrolný mechanizmus, prostredníctvom ktorého by sa dala hodnotiť personálna a finančná náročnosť. Jediný faktorom kontroly môže byť miera fluktuácie na daných postoch a skutočne merateľné výsledky realizovaných projektov. V rámci znižovania administratívneho a finančného zaťaženia sa navrhuje zaviesť Standard Cost Model aj na úrovni spravovania eurofondov.

Štátne hmotné rezervy

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Snažiť sa vyrokovať s EÚ možnosť zníženia minimálnych limitov rezerv.

Hodnotenie:
Správa štátnych hmotných rezerv (SŠHR) pripravila novú koncepciu rozvoja štátnych hmotných rezerv. Zmenili sa totiž hospodárske i geopolitické podmienky a koncepcia z roku 2004 už nezodpovedá objektívnym požiadavkám vyplývajúcim zo súčasných priorít štátu v oblasti energetickej a potravinovej bezpečnosti. Z účtovného hľadiska rozsah majetku štátu v správe SŠHR k 31. decembru 2007 predstavoval 19,09 miliardy Sk (633,67 milióna eur). Z toho zásoby tvorili 11,31 miliardy Sk (375,42 milióna eur), pohľadávky 4,76 miliardy Sk (158 miliónov eur), finančný majetok 1,82 miliardy Sk (60,41 milióna eur) a dlhodobý majetok vrátane obstarania 1,20 miliardy Sk (39,83 milióna eur). Z uvedeného dôvodu sa stáva na ďalšie obdobie prioritou Slovenskej republiky, ktorú bude plniť Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky opätovné dobudovanie zásob potravín (obilnín) na úroveň tridsať dní spotreby Slovenskej republiky. Limity štátnych hmotných rezerv sa pritom však neznižovali.

Infraštruktúra pre podnikanie – podmienky pre podnikanie, kvalita služieb a dostupnosť kľúčových výrobných faktorov a služieb pre podnikateľov

Financie a kapitál – bankovníctvo a burza cenných papierov

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zjednotiť normy NBS s medzinárodným výkazníctvom IFRS.

Hodnotenie:
V súčasnosti NBS, zároveň i všetky komerčné banky splnili toto opatrenie a svoje výkazníctvo vedú v súlade s medzinárodným výkazníctvom IFRS.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Konštruovať legislatívu tak, aby nepodliehala neustálym zmenám.

Hodnotenie:
Na základe toho, že vláde SR sa dosiaľ nepodarilo implementovať Jednotnú metodiku na hodnotenie dopadu vplyvov, toto opatrenie sa dosiaľ nedarí stále plniť. Zároveň na množstvo prijatej legislatívy v bankovom sektore v tomto roku vplývalo aj zavedenie eura v Slovenskej republike a potrebná legislatíva spojená s vypuknutím finančnej krízy.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Skvalitniť legislatívny proces.

Hodnotenie:
Dňa 1. januára 2006 sa uskutočnila integrácia celého dohľadu nad finančným trhom v oblasti bankovníctva, kapitálového trhu, poisťovníctva a dôchodkového sporenia, ktorý vykonáva Národná banka Slovenska. Cieľom integrovaného dohľadu nad finančným trhom je prispievať k stabilite finančného trhu ako celku, ako aj k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu, ochrany klientov a rešpektovania pravidiel hospodárskej súťaže. Nepodarilo sa však skvalitniť celý proces, ale len kontrolu systému.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zmenšiť periodicitu zmien v podzákonných normách.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne systematické opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zmeniť zákony tak, že hypotéka sa dá poskytovať na v budúcnosti dokončené nehnuteľnosti.

Hodnotenie:
Toto opatrenie bolo úspešne prijaté, banky už dnes poskytujú hypotéky na rozostavané v budúcnosti dokončené nehnuteľnosti.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zmeniť zákon o ochrane osobných údajov tak, že banky a nebankové finančné spoločnosti budú môcť požadovať od klientov aj také údaje, ktoré dnes nemôžu, napríklad rodné číslo.

Hodnotenie:

Áno, zákon o ochrane osobných údajov už túto povinnosť upravuje.

· **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**
Redukovať počet inštitúcií, ktorým majú verejné podniky poskytovať informácie.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne systematické opatrenia, napriek tomu, že došlo k zjednoteniu dohľadu nad finančným trhom.

· **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**
Zlepšiť komunikáciu medzi bankami a profesijnými, záujmovými a inými inštitúciami kvôli zjednoteniu noriem.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne systematické opatrenia.

· **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**
Zmena zákona o Eximbanke SR, ktorá jednoznačne označí to, že za záväzky Eximbanky SR ručí štát. Tým zlacnejú finančné zdroje pre podniky.

Hodnotenie:
Štát ručí za záväzky Eximbanky vzniknuté podľa zákona o Eximbanke bezpodmienečne a neodvolateľne. V rámci hospodárskej a finančnej krízy sa vláda SR rozhodla zvýšiť v roku 2009 základné imanie Eximbanky o 345 mil. Sk za účelom rozšírenia financovania vývozných úverov, a to najmä v segmente malých a stredných podnikov. Posúdiť doplnenie poistných fondov Eximbanky zo štátneho rozpočtu v objeme 500 mil. Sk na zvýšenie jej poistnej kapacity v ďalších rokoch.

Školstvo

· **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**
Presadzovať dereguláciu celého systému. Postupne odstraňovať akékoľvek verejné zásahy do systému, ktoré sa napríklad týkajú obsahu vzdelania, počtu hodín, počtu žiakov v triede, riadiacich pracovníkov, výkonu pedagogického povolania a podobne.

Hodnotenie:
Štát diktuje povinné učivo v tzv. štátnych vzdelávacích programoch. Nový školský zákon upravuje túto povinnosť málo proporcionálnym systémom (70% obsahu učiva určí štát, 30% si zvolí každá škola sama). Tento priestor dáva školám možnosť implementovať najnovšie poznatky, no na druhej strane je tento priestor nepostačujúci pre zavedenie systémových zmien. Nový školský zákon síce redukuje množstvo povinných hodín, zavádza povinné dva cudzie jazyky a umožňuje individuálne vzdelávanie žiakov doma rodičmi, ráta so znížením maximálneho počtu žiakov v triedach, obmedzuje počet žiakov v 8-ročných gymnáziách; prísnejšie upravuje kritériá pre financovanie súkromných škôl a presadzuje silnejší vplyv štátu pri voľbe riaditeľov škôl. Na druhej strane však existuje stále určitá miera centralizácia v systéme a opatrenie neodstraňuje verejné zásahy do systému vo forme financovania školstva. Zároveň tento nový školský zákon sa namiesto stratégie kontinuálneho vzdelávania pedagogických pracovníkov, prepracovania kurikula a kvalitného dlhodobého programu ohľadne učebníc zameriava na zmeny všeobecných kvantitatívnych pravidiel.

· **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**
Zrovnoprávniť financovanie žiakov stredných škôl z verejných zdrojov.

Hodnotenie:
Došlo k zrovnoprávneniu financovania štátnych a neštátnych stredných škôl. Nie však

v plnom rozsahu.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vyrovnať minimálne normatívy žiakov stredných odborných učilíšť (OU), gymnázií, obchodných akadémií (OA) a stredných odborných škôl (SOŠ) na jednu úroveň.

Hodnotenie:
I naďalej sa dnes presadzuje rozdielne stanovenie minimálnych normatívov na žiakov stredných škôl. V rámci tohto odporúčania neboli prijaté žiadne systémové opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Odštátniť, postupne privatizovať stredné a vysoké školy.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia. Súčasná vláda ani takéto opatrenie nepodporuje.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zjednodušiť legislatívu. Legislatíva by mala stanovovať len úplne základný rámec, v ktorom sa budú subjekty pohybovať.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne systematické opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Znížiť počet vyhlášok, ktoré príliš konkretizujú nároky na pedagogických pracovníkov, na fungovanie stredných škôl, na ich podnikanie a využívanie majetku.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne systematické opatrenia. Právne prostredie v školstve podlieha stále a neustále zmenám, posledným príkladom je aj zákon v zmene odmeňovania zamestnancov.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zmeniť financovanie vysokoškolského vzdelania a preniesť zodpovednosť za jeho financovanie na študentov, za predpokladu vytvorenia vhodného systému štátnych záruk pre sociálne slabých.

Hodnotenie:
Prenesenie zodpovednosti za financovanie sa uskutočnilo len na externej forme vysokoškolského štúdia. No na druhej strane aj spoplatnenie externého doktorandského štúdia naďalej podlieha rôznym výnimkám, ktoré podstatu spoplatnenia deformujú.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Znížiť daňové zaťaženie obyvateľov o dotáciu na verejné vysoké školy, napríklad.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Prostredníctvom zvýšenia nezdaniteľného minima umožniť vznik súkromného financovania vysokého školstva prostredníctvom komerčných pôžičiek so systémom štátnych sociálnych záruk.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia. Jedinou zmenou je pripravovaná novela vyhlášky, podľa ktorej verejné vysoké školy budú môcť vstupovať do

súkromných škôl. Tento postup však v základe nijako neovplyvňuje podstatu financovania vysokého školstva. Je potrebné uskutočniť systémovú zmenu.

Zdravotníctvo

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zmeniť pomer výkonov plne hradených z verejného zdravotného „poistenia" (odvodov) a individuálnych úhrad spotrebiteľa.

Hodnotenie:

V rámci tohto odporúčania nedošlo k implementácii žiadneho opatrenia. Nakoľko v súčasnosti prevláda nálada bezplatnej zdravotnej starostlivosti, súčasne smerovanie sociálnej vlády s bezplatným zdravotníctvom sa nebude meniť, je len otázkou času dokedy to bude zvládať štátny rozpočet a verejné financie.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Postupne meniť systém úhrad za zdravotnú starostlivosť s dôrazom na vyššiu mieru spoluúčasti spotrebiteľa.

Hodnotenie:

Podpora rozvoja nepovinného zdravotného pripoistenia na zabezpečenie prístupu občanov k nadštandardnej zdravotnej starostlivosti patrilo medzi body programového vyhlásenia súčasnej vlády. Keďže však nie je v záujme sociálne orientovanej vlády zavádzať spoluúčasť, sprievodným javom tohto rozhodnutia je nemožnosť zaviesť pripoistenie.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Úloha verejných zdrojov by mala mať charakter doplnkových zdrojov pri výkonoch súvisiacich so záchranou života a na základe sociálneho postavenia spotrebiteľa.

Hodnotenie:

V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia. Súčasná vláda ani takéto opatrenie nepodporuje.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Odštátniť, postupne privatizovať stredné a vysoké školy.

Hodnotenie:

Neustále vyšší balík finančných prostriedkov v zdravotníctve, zvyšovanie dlhu tohto sektora ekonomiky, zatrhnutie zisku zdravotným poisťovniam, či zákonom opätovne zadefinovaná maximálna výška výdavkov na výkon vnútornej správy zdravotných poisťovní, to všetko a viac, nevytvára reálne podmienky nato, aby sa verejné zdroje stali doplnkovými zdrojmi a odzrkadľovali sociálne postavenie spotrebiteľa. Naopak upevnila sa pozícia štátu v tomto sektore. Zároveň čerpanie eurofondov práve v tejto oblasti je dezorientované a bez merateľných úspechov. Zdravotníci opätovne žiadajú viac zdrojov zo štátneho rozpočtu (platba za tzv. poistencov štátu), a nielen to, zvyšujú závislosť sektora od centrálnej vlády, aj so všetkými negatívami, ktoré z našej kultúrnej tradície vyplývajú. Zdravotníctvo by sa malo sústrediť na využívanie eurofondov a meniť náladu a tradíciu občanov SR, už aj pri obyčajnej návšteve lekára.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vytvoriť legislatívne podmienky pre vznik individuálneho zdravotného poistenia na úhradu (mimoriadnych) nákladov a podmienok pre vznik zdravotného sporenia spolu so znížením povinnej miery odvodov.

Hodnotenie:

V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vytvoriť podmienky, ktoré umožnia individuálne stanovovanie výšky zdravotného poistenia poisťovateľom a vytvorenie podmienok pre vznik povinného zdravotného sporenia na úhradu nákladov spojených so zdravotnou starostlivosťou.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vytvoriť legislatívne podmienky pre rozšírenie spotrebiteľskej voľby

Hodnotenie:
K implementácii tohto odporúčania je potrebné zmeniť zmýšľanie súčasnej vlády.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zaviesť opatrenia vedúce k rozšíreniu spotrebiteľskej voľby pri výbere typu zdravotnej starostlivosti, postupu liečby a liečebných prostriedkov (napr. experimentálna liečba), rozšíriť možnosť voľby výberu zdravotnej starostlivosti v zahraničí.

Hodnotenie:
Rozšírenie spotrebiteľskej voľby, v nie v pravom zmysle slova, Ministerstvo zdravotníctva rozšírilo iba prostredníctvom kúpeľnej liečby, kde rozšírilo skupinu tých diagnóz, ktorými pobyt v kúpeľoch čiastočne alebo plne hradí poisťovňa. Vytvára to však vyšší záujem o kúpele a vynára sa otázka, či tento tlak nebude priveľký a nezníži sa tak ich dostupnosť. Na druhej strane vzniká otázka, či táto krátkonohá voľba prinesie očakávané ovocie. Ministerstvo zdravotníctva by takýmto spôsobom mohlo napomôcť aj pri skráteniu čakacích listov v kardiocentrách. Chýba však vôľa.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Presadzovať dereguláciu celého systému. Opatrenie je zamerané na dereguláciu maximálnych cien v celom systéme (výkony, lieky), dereguláciu podmienok poskytovania zdravotnej starostlivosti, vstupu na trh v celom systéme, napríklad licencie.

Hodnotenie:
Podpora reštrukturalizácie siete zdravotníckych zariadení na základe vopred jasne stanovených kritérií, ktorá povedie k optimalizácii siete poskytovateľov, aby bola zabezpečená dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre každého pacienta, bola realizovaná prostredníctvom vytvorenia minimálnej siete 34 nemocníc. Avšak aj tam existujú určité nedokonalosti. Selektívny kontrakting je vecou trhu, teda toho, či zdravotné poisťovne na základe vopred zverejnených kritérií uzavrú zmluvu s poskytovateľom alebo nie. Tu vidieť určitý progres, nakoľko najväčšia štátna i najväčšia súkromná poisťovňa (VšZP a Dôvera) sa v rebríčku nemocníc, s ktorými nehodlajú uzavrieť zmluvu (cca máj 2008), významne zhodujú. V čom je ale problém, je tá regulácia minimálnej siete: je v nej 34 zariadení, ktoré sú len vymenované. Tieto zariadenia majú automatický nárok na zmluvu s poisťovňami bez ohľadu na to, ako plnia kritériá kvality a efektivity. Skrátka, tieto zariadenia sa nezúčastňujú súťaže o kontrakt. Ich spoločným menovateľom je, že všetko sú to nemocnice vo vlastníctve štátu. Štátne zariadenia sú tak absolútne zvýhodnené pred všetkými ostatnými, a to len na základe toho, že štát je zároveň normotvorcom, čo mu umožňuje zmäkčovať pre seba pravidlá. Minimálna sieť v Zajacovom koncepte bola anonymná, hovorila len o minimálnom počte lôžok a neurčovala, v ktorých nemocniciach majú byť – to už bolo predmetom súťaže a selektívneho kontraktingu poisťovní. Hoci došlo k deregulácii viacerých oblastí zdravotníctva, princípom celej deregulácie je skutočnosť, že napr. pri zdravotných výkonoch reguluje maximálne ceny. Zaujímavým prvkom deregulácie sú platobné mechanizmy, hoci ministerstvo naďalej stanovuje maximálnu cenu kapitácie, (ceny podľa iných platobných mechanizmov), inak ju

neupravuje. Taktiež nebráni poisťovniam kombinovať platobné mechanizmy (paušál, kapitácia, za výkon, za výsledok), takže aj z tohto pohľadu platí de facto cenová deregulácia. Pevnou cenou je dnes regulovaná len záchranná zdravotná služba, lekárska služba prvej pomoci a regulované sú ceny liekov a zdravotníckych pomôcok hradených z verejného zdravotného poistenia. Ďalším a pretrvávajúcim odporúčaním podnikateľov je aj skutočnosť, že cenová regulácia liekov a zdravotníckych pomôcok by sa mohla decentralizovať na zdravotné poisťovne. Každá poisťovňa by si mohla určovať vlastný zoznam hradených liekov a ich doplatkov, centrálne by boli stanovené len základné skupiny liečiv, ktoré by mali byť dostupné bez doplatku. Znížilo by to korupciu na centrálnej úrovni a prispelo k súťaži a väčšiemu odlíšeniu poisťovní. Na druhej strane vláda podniká i kroky, ktoré nielen neprispievajú k decentralizácii systémy, ale základné princípy decentralizácie aj popierajú. Nielenže sa podarilo znetvoriť liberálny koncept minimálnej siete, ale sprísnila sa i regulácia zdravotného poistenia. Napr. bol stanovený strop na prevádzkové výdavky poisťovní (3,5 %), bolo im zakázané používať externých maklérov pri nábore poistencov, musia predkladať rozpočty vláde. A tiež, bola zrušená nezávislosť regulátora: účelovou zmenou zákona získala vláda právomoc odvolať predsedu Úradu pre dohľad kedykoľvek, aj bez udania dôvodu. Dohľad nad dodržiavaním regulácie tak nie je nezávislý, čo sťažuje transparentnosť vymáhania pravidiel hry.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Pri zmene systému zaviesť transformačné prechodné opatrenia, ktoré budú platiť pre súčasných dôchodcov a ľudí vo veku minimálne 10 rokov pred dôchodkom alebo už chorých pri zavádzaní zmien systému. Opatrenia môžu mať charakter bezplatnej zdravotnej starostlivosti pre dôchodcov, bezúročných štátnych pôžičiek pre už chorých (s rizikom ich nesplatenia pri úmrtí pacienta) a ľudí v predchodkovom veku.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia. Súčasná vláda ani takéto opatrenie nepodporuje.

Veda a výskum

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Presadzovať zmeny financovania vedy a výskumu (VaV) z inštitucionálneho financovania na projektové financovanie (financovanie projektov, nie inštitúcií). Financovanie VaV zamerať na aplikovaný výskum vo verejnej i súkromnej sfére.

Hodnotenie:
V roku 2007 Agentúra na podporu výskumu a vývoja realizovala iba 1 program na podporu aplikovaného výskumu a vývoja v malých a stredných podnikoch. Preto je potrebné i naďalej podporovať financovanie VaV nielen vo verejnej, ale i súkromnej správe. Realizácia len jedného programu dokazuje, že podpora aplikovaného výskumu má presadzovať podporu projektového financovania.

Pôda – pôdohospodárstvo, lesníctvo

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Riešiť na základe mechanizmov, ktoré zintenzívnia identifikáciu vlastníkov – určenia a vyrovnania vlastníctva k pôde.

Hodnotenie:
V prípade Slovenského pozemkového fondu ide o organizáciu, ktorá rozhoduje o hospodárení s takmer štvrtinou poľnohospodárskych pôd na Slovensku. Menšiu časť ich pôsobnosti predstavujú pôdy vo vlastníctve štátu (približne 6 % poľnohospodárskych pôd v SR), ktoré fond prenajíma, predáva alebo ich odovzdáva novým majiteľom ako

náhradné pozemky pri uplatňovaní reštitučných nárokov. Väčšiu časť (približne 18 %) tvoria pôdy neznámych vlastníkov, ktoré fond prenajíma na poľnohospodárske využívanie. Podkladom pre takéto oceňovanie pôd sú pôdne mapy tzv. bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), ktoré vznikli v 70. rokoch minulého storočia a stali sa základom pre určenie pevných, netrhových cien pôd v socialistickej ekonomike. Tento systém zostáva dodnes základom pre určenie hodnoty pôdy.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Informovať verejnosť o možnostiach zisťovania ich možného vlastníctva pozemkov, v prechodnom období, následne.

Hodnotenie:
Približne polovicu poľnohospodárskych a lesných pozemkov na Slovensku naďalej spravuje (alebo s nimi nakladá) štát. V prípade prenájmov fond často uzatvára zmluvy na hranici najnižšej sadzby podľa vyhlášky, najmä z dôvodu "ušetrenia" výdavkov farmárov. Časť straty príjmov preto predstavuje vo svojej podstate skrytú dotáciu poľnohospodárom, ktorá ide na úkor príjmu štátu. Pre ostatnú časť straty však platí to isté, čo pre prípady predaja pôd alebo reštitúcií: súčasný stav poskytuje totiž benevolentné podmienky pre dohodnutie nízkej ceny s úradníkmi fondu netransparentným, teda korupčným a klientelistickým spôsobom. Komplexná a systémová reforma správy štátnych pozemkov a nakladania s pozemkami neznámych vlastníkov by však mala smerovať najmä k znižovaniu výmery štátom vlastnených pôd až na úroveň, ktorá je potrebná pre zabezpečenie potrieb v striktne vymedzenom verejnom záujme (diaľnice, ochrana prírody a pod.), k štrukturálnej reforme nakladania s pozemkami neznámych vlastníkov (posúdeniu prevodu nakladania s týmito pozemkami na obce, avšak až po uskutočnení systémovej komunálnej reformy) a k zvýšeniu úsilia o identifikáciu vlastníckych práv k pozemkom neznámych vlastníkov v súlade s Ústavou SR (dokončenie registra obnovenej evidencie pozemkov, zverejňovanie a aktualizácia pôd nezistených vlastníkov, posúdenie prevodu vlastníctva pôd na iné aktíva).

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zdĺhavá činnosť Registra obnovenej evidencie pozemkov. Urýchliť konanie ešte pred rokom 2010 a zjednodušiť systém.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť všetky obmedzenia predaja pôdy vo vlastníctve štátu a privatizácia pôdy vo vlastníctve štátu, s výnimkou prípadov, v ktorých štátne vlastníctvo poľnohospodárskej pôdy zjednodušuje proces presadzovania verejných záujmov.

Hodnotenie:
„Pôdna" loby si v Slovenskom pozemkovom fonde udržiava status organizácie, ktorá predáva štátnu poľnohospodársku pôdu len obmedzenej skupine podnikateľov a za veľmi špecifických podmienok, pričom ostatným pôdu len prenajíma. V ostatnom období však zvíťazil tlak iných skupín z verejnej správy – obcí, ktoré si presadili prevod vlastníctva štátnych pôd na seba, vrátane pôd nezistených vlastníkov (hneď po tom, čo budú prevedené do vlastníctva štátu). Tento proces bol zatiaľ pozastavený Ústavným súdom SR.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Odstrániť bariéry prístupu k získaniu vlastníctva (a prenájmu) lesov a reštrukturalizovať štátne vlastníctvo lesov, decentralizovať riadenie podniku Lesy SR.

Hodnotenie:

Odstráneniu bariéry prístupu k získaniu vlastníctva neprispieva ani nedotknuteľnosť štátneho vlastníctva pozemkov v novom lesnom zákone. Na dôvažok Lesom SR k tomu Protimonopolný úrad „priklepol" zvýšenie podielu obchodovania s drevom na centrálnej úrovni a minister Simon v závere svojho volebného obdobia presadil i pozastavenie transformácie štátneho podniku Lesy SR na akciovú spoločnosť.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Privatizovať hydromelioračný majetok.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia. Súčasná vláda ani takéto opatrenie nepodporuje.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Transformovať – redukovať, resp. privatizovať činnosti a majetok príspevkových organizácií vo vlastníctve štátu.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Liberalizovať obchod s krajinami mimo EÚ a liberalizovať podmienky podnikania v rámci EÚ v rámci CAP.

Hodnotenie:
CAP je i naďalej prioritnou doménou a oblasťou európskej úrovne. V rámci liberalizácie sa dnes nepodnikli žiadne významné systematické kroky, i keď Európska únia zrušila clo na niektoré druhy obilnín pre tretie krajiny. Slovenská republika plní záväzky plynúce z CAP a implementuje odporúčania prijaté na európskej úrovni.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zrušiť všetky neodôvodnené regulačné mechanizmy v zákone o lesoch.

Hodnotenie:
V prípade „spoločenských funkcií" lesa prezentuje vláda obavu o to, že hlavné odvetvie podnikania v LH (t.j. ponuka dreva) môže vytlačiť z trhu ostatné tovary a služby, ktoré môže les poskytovať a ktoré vláda považuje za „spoločensky dôležité". Z tohto dôvodu uplatňuje vláda najmä intervencie ako *reguláciu cien* (prostredníctvom napríklad voľného vstupu verejnosti do lesa) a *udelenie monopolného privilégia* (napríklad právo verejnosti na zber lesných plodov a vládou uplatňované „organizovanie" poľovníctva). Z ekonomického hľadiska predstavujú tieto opatrenia zásah do slobody vytvárania trhových zmluvných vzťahov, ktorý vedie k preferovaniu jednej strany výmenného vzťahu (širšej verejnosti alebo napr. majiteľov elektrizačnej prenosovej sústavy alebo poľovníkov) voči vlastníkom (producentom dreva). Dôsledkom týchto opatrení je zníženie príjmov jednej strany na úkor zníženia nákladov druhej strany vzťahu. V prípade „ekologických funkcií" lesa prezentuje vláda obavu o to, že hlavné odvetvie podnikania v LH (t.j. ponuka dreva) môže spôsobiť „zlyhanie trhu", za ktoré považujú stav, v ktorom začnú vznikať tzv. negatívne externality s dopadom na celú spoločnosť (napríklad zvýšenie povodňového rizika, narušenie biodiverzity, či klimatické zmeny). Z tohto dôvodu uplatňuje vláda najmä binárne intervencie, ktoré súvisia s plánovaním, kontrolou a s obmedzeniami hospodárenia v lese (ide najmä o obmedzenia rozsahu ťažby kvôli ochrane prírody, zákazy holorubnej ťažby z dôvodov protipovodňovej ochrany a podobne). Veľmi významnou reguláciou v tejto oblasti je i štátne vlastníctvo. Vláde sa preto i naďalej odporúča obmedzovať regulačné opatrenia

Telekomunikačné služby – IT

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vo všeobecnom povolení na prevádzkovanie sietí je potrebné čo najskôr zrušiť túto povinnosť a financovať ju štátom.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli uskutočnené žiadne opatrenia. Naopak, pribudli povinnosti uchovávania údajov.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Dôsledne využívať možnosti novelizovaného zákona o elektronických komunikáciách (§32 ods. 22) – aby telekomunikačný úrad nebránil prevodu práv používania frekvencií medzi podnikmi.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli podniknuté žiadne opatrenia. Súčasná vláda ani takéto opatrenie nepodporuje.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vypracovať štúdiu o možnosti privatizácie frekvenčného spektra.

Hodnotenie:
Spektrum je v EÚ považované za neobnoviteľný prírodný zdroj a národné bohatstvo. Čiže k jeho k privatizácii na území SR tak skoro nedôjde.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Štát by mal čo najskôr prehodnotiť množstvo a kvalitu zaberaných frekvencií a snažiť sa stiahnuť z oblastí, ktoré sú požadované súkromnou sférou.

Hodnotenie:
Vláda SR prerokovala a schválila návrh Politiky využívania frekvenčného spektra na širokopásmový prístup. Schválený materiál stanovil prioritné oblasti využívania a správy relevantných úsekov frekvenčného spektra zo strednodobého a dlhodobého hľadiska z pohľadu budovania informačnej spoločnosti a z pohľadu bezpečnostných záujmov SR, v súlade so zámermi EÚ, záväzkami vyplývajúcimi z členstva SR v medzinárodných organizáciách a národnými záujmami Slovenska. Hlavne po vstupe do NATO, štát využíva frekvencie.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Zmeniť relevantné trhy tak, aby rešpektovali skutočnú konkurenciu a nevplývali negatívne na rozvoj telekomunikačnej infraštruktúry do budúcna.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia. TÚ SR kopíruje odporúčania Európskej komisie.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Nastaviť podmienky tendra pre Tretieho mobilného operátora tak, aby frekvencie dostal operátor reálne budujúci siete a nemohli ich získať Orange a T-mobile.

Hodnotenie:
Tender a pridelenie licencie tretiemu mobilnému operátorovi - Telefónica O2 Slovakia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

SR by sa na európskej úrovni mala snažiť o zrušenie alebo o čo najväčšie oklieštenie univerzálnej služby a jej financovanie zo skrytého zdanenia- a následne by mal telekomunikačný úrad prehodnotiť proces určovania rozsahu a výkonu univerzálnej služby.

Hodnotenie:
Vyhláška MDPT SR o univerzálnej službe je v rozpore so zákonom o elektronických komunikáciách, lebo umožňuje kompenzovať iba náklady za niektoré súčasti USO.

Pošta

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Dodržať vládou schválený termín zrušenia poštovej výhrady od roku 2007 – potreba schváliť novelu zákona o poštových službách.

Hodnotenie:
Novela zákona o poštových službách v časti upravujúcej rozsah poštovej výhrady bola naopak prijatá až v januári 2008. Zároveň sa ňou zabezpečilo zosúladenie s interpretáciou poštovej legislatívy v rámci členských štátov Európskej únie (EÚ) a tiež s jej pripravovanou poštovou smernicou.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

SR by sa na európskej úrovni mala snažiť o zrušenie alebo o čo najväčšie oklieštenie tejto povinnosti a v budúcnosti by sa pri určovaní podnikov zabezpečujúcich univerzálnu službu mala brať na zreteľ hospodárnosť vykonávaných činností.

Hodnotenie:
Zákonodarcovia sa však ohradzujú, že ak by sa pokračovalo v súčasnom nastavení a zneužívaní súčasného znenia zákona o poštových službách, mohlo by podľa iniciátorov novely zaniknúť opodstatnenie existencie poštovej výhrady, a to tým, že ekonomicky najzaujímavejšie transakčné zásielky budú realizované prostredníctvom alternatívnych poštových operátorov. Rovnako by to mohlo viesť k potrebe iného spôsobu kompenzácie nákladov za výkon univerzálnej poštovej služby štátom. Na druhej strane prijatie takéhoto zákona obmedzuje trhové prostredie a konkurencieschopnosť alternatívnych poštových operátorov. Táto skutočnosť sa zároveň stala i dôvodom prešetrovania Európskej komisie.

Informačné technológie

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Najprv určiť služby a povinnosti, ktoré treba zrušiť a elektronizovať len zostávajúce.

Hodnotenie:
Podľa poslednej hodnotiacej správy EÚ patrí Slovensko ku krajinám s nízkym počtom digitalizovaných služieb poskytovaných na internete. Od posledného miesta nás v počte neúplne digitalizovaných služieb delia dve krajiny – Poľsko a Lotyšsko a v počte plne digitalizovaných služieb tri krajiny – Poľsko, Švajčiarsko a Lotyšsko. Je potrebné preto i naďalej pokračovať v zavádzaní informatizácie na všetkých stupňoch verejnej správy.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Dodržiavať termíny elektronizácie služieb stanovených v Cestovnej mape zavádzania elektronických služieb verejnej správy a dolaďovanie existujúcich. Prioritne elektronizovať tie, ktoré zdržujú podnikateľov najviac.

Hodnotenie:
V rámci informatizácie verejnej správy postupne dochádza k zavádzaniu elektronických služieb, ktoré majú uľahčiť život podnikateľom. Na druhej strane sa však ešte stále nepodarilo koordinovať všetky aktivity a zjednotiť tieto aktivity do jedného hospodárskeho registra.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Prepojiť registre tak, aby nemohol byť od podnikateľa vyžadovaný dokument, ktorý štát už má.

Hodnotenie:
V rámci informatizácie verejnej správy došlo pomaly k elektronizácii všetkých registrov, medzi ktoré patria aj daňový register, obchodný, register Sociálnej poisťovne, no dodnes neexistuje jeden hospodársky register, ktorý by poskytoval všetky želané informácie o podnikateľovi a od podnikateľa. Jediná služba, ktorá dnes funguje, je získavanie výpisu registra trestov od Generálnej prokuratúry.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Legislatívne ošetriť nasadenie centrálnej podateľne vrátane zodpovednosti, plynutia procesných termínov a zaplátať ďalšie medzery.

Hodnotenie:
Elektronická komunikácia verejnej správy ako aj ostatné formy elektronizácie boli koncepčne sformulované v Stratégii informatizácie verejnej správy schválenej začiatkom roka 2008. Stratégia stanovuje dlhodobé ciele procesu zavádzania eGovernmentu a definuje kroky vedúce k modernizácii verejnej správy a elektronizácii jej služieb. Zároveň Stratégia informatizácie verejnej správy nastoľuje kritériá a postupy financovania eGovernment-u, ktoré predpokladá kombináciu zdrojov štátneho rozpočtu a prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Najefektívnejšie by bolo zrušenie poplatkov. Minimálne pred ich ustanovením zaviesť povinnosť zväzov dokázať ich opodstatnenosť a povinnosť ministerstva kultúry prekonzultovať ich zavedenie a výšku s dotknutými stranami.

Hodnotenie:
Medzi najproblematickejšie časti súčasného autorského zákona patrí netransparentnosť výberu náhrad odmien a tým spôsobenú nerovnováhu v hospodárskej súťaži (nevýhoda výrobcov a dovozcov reprografickej techniky, ktorí odvádzajú náhrady, voči tým, ktorí si povinnosť neplnia a tým majú konkurenčnú cenovú výhodu) . Na Slovensku je ešte stále stanovená výška poplatkov na 3% z prístrojov a 6% z čistých nosičov. Nakoľko však zamýšľané ako kompenzácia ilegálneho kopírovania, nemali by byť považované za akúsi „pirátsku daň" európskym spotrebiteľom. V rámci tohto odporúčania teda neboli implementované žiadne opatrenia.

Energie – elektrina, plyn, teplo, voda

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vytvoriť podmienky pre odstránenie tak technických prekážok (nedostatočné kapacity existujúcich prepojení), ako aj prekážok v regulačnom rámci (deformovaná cenotvorba)
Hodnotenie:

Novela zákona o regulácii v sieťových odvetviach priniesla však úplne opačné správanie vlády ako jej bolo koncepčne odporúčané. Nastavil sa väčší vplyv štátu na personálne obsadenie regulačného úradu a na základe novely zákona o cenách sa rozšírili rozsah aj možnosti regulácie cien.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Znížiť poplatky za systémové služby.

Hodnotenie:
Podľa Európskej federácie obchodníkov s energiou má Slovensko najvyššie ceny za regulačné poplatky v celej Európe. Keďže náklady na regulačné služby sú zahrnuté do systémových taríf v iných európskych krajinách, výška na Slovensku je rekordná na celoeurópskej úrovni. Zároveň vymedzenie týchto systémových platieb je nejednoznačné, nie je známe ako a prečo prevádzkovateľ distribučnej sústavy tieto poplatky prevádzkovateľovi prenosovej sústavy. V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Prehodnotiť (znížiť) výšku poplatkov za získanie povolení.

Hodnotenie:
V rámci tohto odporúčania neboli implementované žiadne opatrenia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Poveriť zástupcov SR v EÚ požadovať zrušenie daní na energie.

Hodnotenie:
Od júla 2008 sa na Slovensku, tak ako aj v ostatných členských štátoch EÚ zaviedla tzv. ekologickej dane - spotrebnej dane z elektriny, uhlia a zemného plynu. Slovensku sa nepodarilo vytvoriť tím a lobovať za zrušenie tejto dane.

Dopravné služby – cestná doprava, železničná doprava, letecká doprava, vodná doprava

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Prostriedky zo štrukturálnych fondov nasmerovať na skvalitnenie cestnej siete a železničnej dopravy.

Hodnotenie:
3,21 miliárd eur (107,5 mld. korún, kurz EUR/SKK NBS 16. apríla 2007) má šancu investovať Slovensko programovom období 2007-2013 do rozvoja infraštruktúry ciest, železníc a verejnej dopravy z prostriedkov EÚ. Investície do infraštruktúry letísk z poslednej verzie Operačného programu Doprava vypadli. Tendre meškajú, vynárajú sa rôzne otázky efektívnosti systému. PPP projekty je potrebné poriadne pripraviť, lebo ich urýchlená realizácia môže mať za následok umelé predraženie projektov.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Nepodporiť vládou pripravovaný zákon o elektronickom mýte za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií, pretože navrhovaný systém je ekonomicky neefektívny a zbytočne drahý a v konečnom dôsledku nerieši problém preťaženosti dopravnej siete.

Hodnotenie:
Vozidlá s hmotnosťou nad 3,5 tony prechádzajúce diaľnice, rýchlostné cesty a cesty I. triedy budú spoplatňované elektronicky. Správcom výberu mýta bude Národná diaľničná spoločnosť (NDS), pričom výnos z výberu mýta bude jej príjmom. Platnosť zákona a realizácia elektrického mýta sa však znovu odkladá.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Pri privatizácii letísk a Carga brať do úvahy popri cene aj vytvorenie konkurenčného prostredia.

Hodnotenie:
Privatizácia Carga bola zastavená, dokončila sa len privatizácia letiska Košice a Sliač. Vláda a Protimonopolný úrad SR zároveň rozhodli aj o zamietnutí vytvorenia konzorcia medzi viedenským a bratislavským letiskom. V týchto prípadoch teda nie je možné hovoriť o vytvorení konkurenčného prostredia.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Vytvoriť podmienky pre zníženie poplatkov za používanie železničnej infraštruktúry.

Hodnotenie:
Poplatok za používanie železničnej cesty v SR patrí k najvyšším v Európskej únii.
Ministerstvo dopravy navrhuje zabezpečenie zdrojov vo svojom rozpočte nad rámec limitu v rokoch 2009 až 2012 s cieľom zníženia poplatku za používanie železničnej dopravnej cesty (ŽDC).Na tento účel bol vypracovaný model financovania prevádzky ŽDC do roku 2012, ktorý počíta v roku 2009 so znížením poplatku pre železničných nákladných dopravcov o 2 mld. Sk (66,39 mil. €) a pre železničných osobných dopravcov o 400 mil. Sk (13,28 mil. €). Návrh je momentálne v pripomienkovom konaní, uvidí sa v akej forme sa schváli.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Prehodnotiť potrebu a podmienky pre udeľovanie dopravných licencií.

Hodnotenie:
Na každú autobusovú linku i naďalej platí, že je potrebná samostatná dopravná licencia; to neplatí na dopravnú licenciu, ktorú udeľuje obec podľa § 30 zákona o cestnej doprave. V rámci získania licencie vo vodnej doprave sa žiadne náležitosti nezmenili, toto odporúčanie nebolo implementované.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Rozhodovať o prioritách vo výstavbe diaľnic a rýchlostných ciest na úrovni vlády. Od rezortu dopravy vyžadovať aktualizované kalkulácie nákladovosti jednotlivých úsekov a pri najnáročnejších (najdrahších) vyžadovať nové alternatívne štúdie.

Hodnotenie:
Vláda SR prijala v roku 2008 zákon, ktorý umožňuje začať stavať určité úseky diaľnic aj na ešte neodkúpených, resp. nevyvlastnených súkromných pozemkoch aj bez súhlasu vlastníka (zákon o jednorazových mimoriadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb diaľnic a ciest pre motorové vozidlá). Tento zákon je nielen netransparentný, ale zároveň obmedzuje štatút súkromného vlastníctva. Vláda sa týmto krokom snažila o

zrýchlenie a zefektívnenie procesu odkupovania pozemkov pod diaľnicami, no tento krok je považovaný za kontraproduktívny a neetický.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Prehodnotiť priority na základe aktualizovaných kalkulácií tak, aby prioritou nebolo postaviť čo najskôr veľkorysý diaľničný uzol pri Žiline, ale obslúžiť pri limitovaných zdrojoch čo najväčšiu časť územia Slovenska kvalitnou dopravnou infraštruktúrou. Zreálniť verejne deklarované termíny.

Hodnotenie:

Z dôvodu oneskoreného schválenia žiadosti o nenávratný finančný príspevok zo štrukturálnych fondov, prišlo k omeškaniu výstavby úseku rýchlostnej cesty R4 Svidník – preložka. Podľa upraveného harmonogramu bude úsek uvedený do prevádzky v máji 2009. V rámci ostatných úsekov nedošlo k žiadnym aktualizáciám. Prioritnou náplňou i naďalej ostáva naplnenia cieľa spojenia Bratislavy s Košicami.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Pri rozhodovaní o prioritách brať do úvahy nielen intenzitu dopravy ale aj napr. šírkové usporiadanie aktuálnych ciest 1. triedy v najvyťaženejších úsekoch a nákladovosť ich nahradenia diaľnicou, či rýchlostnou cestou (diaľnica D1 cez Skalité môže počkať, extrémne drahý tunel pri Žiline tiež, naopak oveľa lacnejší úsek D1 Vrútky – Turany mal dávno stáť, podobne R1 medzi Nitrou a Žiarom nad Hronom, či R3 cez Oravu).

Hodnotenie:

Vláda SR prijala koncepčný Program prípravy a výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na roky 2007 – 2010, kde definovala výstavbu jednotlivých úsekov rýchlostných komunikácií. Na základe tohto programu SR v rámci programu TENT sa vláda SR zaviazala vybudovať plánovanú sieť diaľnic D1, D2, D3 s dĺžkou 325 km a úseky rýchlostných ciest R3 a R4 a ciest I. triedy s celkovou dĺžkou 601 km. V súčasnosti sa ukončuje sa finančné vysporiadanie do prevádzky uvedených úsekov R1 Rudno nad Hronom – Žarnovica, Ožďany – preložka a D1 Viedenská cesta – Prístavný most. Začali práce na výstavbe R4 Svidník - preložka.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Upraviť stavebné konanie a súvisiacu legislatívu tak, aby si samosprávy dotknuté výstavbou diaľnic a RC nemohli vynucovať národohospodársky nevýhodné riešenia (trasovanie výrazne predlžujúce líniovú stavbu v danom úseku, výrazne drahšie riešenie, rozšírenie projektu o ďalšie stavby a pod.).

Hodnotenie:

Ministerstvo v roku 2007 zabezpečovalo legislatívnu a technickú prípravu podmienok tak, aby do konca roka 2008 boli podpísané dve koncesné zmluvy na vybrané úseky diaľnic a RC realizovaných formou PPP.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Nezavádzať mýtny systém spoplatnenia diaľnic a rýchlostných ciest, ak by pri ich súčasnom rozsahu a vyťaženosti významnú časť výnosov z mýta pohltili náklady na samotný systém spoplatnenia.

Hodnotenie:

Elektronický mýtny systém spoplatnenia diaľnic a rýchlostných ciest sa mal zaviesť už začiatkom januára roku 2009, no pre súdne prieťahy účastníkov sa jeho zavedenie zatiaľ prekladá na 1.január 2009.

- **Odporúčanie navrhnuté podnikateľmi**

Projekty PPP realizovať tam, kde sa jeho prínosy môžu naplno prejaviť, nie v prípadoch, kde ide len o nájdenie iných zdrojov financovania (PPP ako forma úveru, či lízingu).

Hodnotenie:

Hoci sa PPP projekty stali prioritou vlády SR je potrebné stále sledovať efektivitu ich realizácie. Zbytočné urýchľovanie tendrov a realizácie projektov môže umelo navýšiť ich cenu. Zároveň sa vláde i naďalej odporúča vypracovávanie analýz efektivity a prínosov, pričom sa zároveň odporúča i spolufinancovanie projektov z iných ako verejných zdrojov.